

VERSLAG VAN DE DORDTSE DINSDAG VAN DE RAAD DORDRECHT D.D. 17 JANUARI 2023

Vergaderkamer 1

2. Vragenhalfuur

Aanwezig:

Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Dhr. Kolff

Dhr. Van der Linden

Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)

Portefeuillehouder: Dhr. Van der Linden

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Doet de microfoon het? Hebben we ook een bel? Leuk, een leuk speeltje.

Mevrouw ...: Had je niet moeten vertellen.

De voorzitter: Goedenavond, allemaal. Mag ik even vragen om stilte in de zaal? Dank u zeer. Allemaal hartelijk welkom bij dit vragenhalfuur. Ik ben vanavond uw voorzitter bij afwezigheid van de gebruikelijke voorzitter, mijnheer Schalken, die is helaas verhinderd en u heeft mij ooit benoemd als plaatsvervanger. We gaan vanavond zien of u daar spijt van krijgt. Er zijn voor het vragenhalfuur twee vragen binnengekomen, dat is te overzien. Ik hoop dat u er allemaal weer zin in heeft, in het nieuwe jaar, heeft kunnen genieten van het reces. Het heeft in ieder geval niet een legio aan vragen opgeleverd, dus waarschijnlijk heeft u andere dingen kunnen bedenken, dat is heel goed. De twee vragen. De eerste komt van de heer Stam van de Fractie van Waardhuizen en ik zou willen vragen die kort, ongeveer in een minuutje, toe te lichten.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Dat gaat wel lukken hoor. Als gevolg van het conflict tussen Rusland en de Oekraïne lijkt de situatie voor de rest van de wereld ook steeds dreigender of bedreigender te worden. Eén van de kreten die daarbij is geuit door Rusland is een bericht waarin is aangegeven dat bij een eventuele aanval op Nederland het vrij gemakkelijk is om een aantal dijken te saboteren waardoor een belangrijk deel van ons land onder water komt te staan. Dat heeft dan logischerwijs ook voor ons grote gevolgen als extra watergevoelig eiland. Ondanks het feit dat we de woorden op de juiste waarde moeten inschatten en zeker geen paniek willen veroorzaken, hebben we toch gemeend daarover enkele vragen te moeten stellen. Eén, bent u bekend met deze communicatie waarin het eventueel saboteren van onze dijken is uitgesproken? En twee, ondanks dat dit vooral een landelijk vraagstuk is, hoe wordt hierop geanticipeerd, is de vervolgvraag, of het college van onze stad samenspraak met wellicht rijk, provincie en waterschap ook nadenkt over en anticipeert op eventuele gevolgen van een dergelijk dreigement? En drie, is het college ook bereid dan wel voornemens om versneld te

acteren op de inrichting van de *safety shelter* op De Staart voor onze inwoners? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een vraag die gaat over water en over veiligheid, maar ik denk toch wel dominant veiligheid, dus ik zou verwachten dat de heer Kolff hier het antwoord op gaat geven. Maar ik kijk even naar hem of dat klopt.

De heer Kolff: Dat klopt. Er zijn drie vragen gesteld. De eerste twee, die zal ik beantwoorden en de derde zal collega Van der Linden beantwoorden. De eerste vraag is, bent u bekend met de communicatie? Nou, daar ben ik mee bekend. Het moet alleen wel, en dat zegt u eigenlijk zelf ook wel in uw vragen, wel geplaatst worden in de context van de totale, laat ik het maar even zeggen, lading aan oorlogsretoriek die over ons heen komt. En dat moet je natuurlijk wel altijd serieus nemen, maar dit is een uitspraak, door een Russische tv-presentator gedaan en daar is, zeg maar, de oorlogsretoriek niet van de lucht. Uw tweede vraag, u zegt, dat is een landelijk vraagstuk. Nou ja, als het zich hier zou voordoen, onverhoopt hè, dat is dus absoluut niet iets wat meteen heel realistisch is, maar mocht het zich onverhoopt hier voordoen, dan is het niet alleen een landelijk vraagstuk, maar dan hebben we er ook daadwerkelijk hier natuurlijk mee te maken. Dat geldt overigens altijd hè. Als er op wat voor manier dan ook een dijk doorbreekt, dijken die over het algemeen in eigendom zijn en ook beheerd worden door het waterschap, in samenspraak met provincie en Rijkswaterstaat, maar de waterschappen hebben daar een heel belangrijke rol in, maar als zo'n dijk doorgaat, dan is het eigenlijk meteen niet meer van het waterschap. Dan is het veelal van de veiligheidsregio, afhankelijk van of het een lokale aangelegenheid is of een bovenlokale aangelegenheid is dan ofwel de burgemeester ofwel de voorzitter van de veiligheidsregio die daar een rol in heeft en onze taak als gemeente is vooral toch bevolkingszorg op zo'n moment, dus zorgen dat er goed wordt gelet op onze eigen inwoners, een taak van de veiligheidsregio, in dat geval is toch om vooral de schade te beperken en om te zorgen dat eventuele schade ook zo snel mogelijk weer verholpen wordt en dat dan de crisis, zou ik maar zeggen, beheersbaar is. Daar hebben we eigenlijk in alle vormen van calamiteiten, hebben we daar draaiboeken voor liggen en we hebben dus ook als het gaat om overstromingen draaiboeken liggen, als het gaat om hoogwaterbestrijding. Dus wat mij betreft blijft dit verre van ons en ik denk dat dat voor iedereen in deze zaal geldt, maar als het zich voordoet dan zijn we natuurlijk wel zo goed mogelijk voorbereid. En voor de derde vraag, nogmaals, graag het woord aan collega Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja, dank, dat sluit helemaal aan bij wat de burgemeester al heeft gezegd. We zijn al langer bezig op De Staart, dat weet u, met het gegeven dat dat een heel veilig gebied is, omdat het anders dan een deel van het eiland, boven Nap ligt en we zijn, dat weet u ook, in het verleden bezig geweest met een aantal studies daarover en die geven we een vervolg en we verwerken dat in de visie, in de omgevingsvisie 2.0, waar we nu gaan werken en daarnaast gaan we dus bezig, dat is ook net al opgemerkt, met een versnelling van de inrichting van het '...' als grootschalige schuillootatie. Tot zover eventjes.

De voorzitter: Dan kijk ik even naar de heer Stam of het antwoord zo voldoende is of nog ...

De heer Stam: Voor nu wel.

De voorzitter: Oké. Ook geen andere aanvullende vraag? Goed, dan gaan we door naar de tweede vraag, die gaat over de recent ingevoerde openbaar vervoer regeling en de communicatie daarover. En die vraag is afkomstig van ChristenUnie/SGP, de heer De Heer. Ik zou ook de heer De Heer willen vragen kort in ongeveer een minuutje even zijn vraag toe te lichten.

De heer De Heer: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben als fractie signalen ontvangen dat het voor sommige inwoners nog niet duidelijk genoeg is hoe ze gebruik kunnen maken van de nieuwe OV regeling in de stad. Onder andere via de buitenwacht werden er zorgen geuit. Het lijkt momenteel vooral te gaan om een groep ouderen in de stad. Drie korte vragen. Eén, herkent het college deze signalen? Twee, de buitenwacht in Oud-Krispijn ondersteunt momenteel bezoekers bij deze aanvragen. Wat vindt het college van het idee om op meer soortgelijke laagdrempelige locaties de informatie met betrekking tot de nieuwe OV regeling op te schroeven? En de derde vraag, welke andere mogelijkheden ziet het college om de communicatie op korte termijn hierover te verbeteren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan kijken we even naar het college. Ik denk naar links, de heer Van der Linden. Ik zie de hand al bij de knop, aan u het woord.

De heer Van der Linden: Ja, dank u wel. Dit concrete signaal hadden we niet vernomen nog, maar we zullen zorgen voor contact deze week. Dus de vragensteller en de ambtenaar die met deze regeling bezig is, die kennen elkaar ook goed, dus die spreken elkaar deze week nog wel. Het is natuurlijk wel duidelijk, ja, het is een nieuwe regeling, dat vergt natuurlijk voor sommige mensen even zoeken en wat aanpassen. We hebben hier wel over gecommuniceerd in het gemeentenieuws op de site ook en het is natuurlijk een regeling die van toepassing is als je een Dordtpas hebt en over de Dordtpas wordt natuurlijk heel breed gecommuniceerd, die is ook heel goed vindbaar. We weten ook dat de nieuwe regeling nu al een paar honderd keer is aangevraagd, dus wat dat betreft, je kan nooit uitsluiten dat iemand het echt niet weet, maar wat dat betreft, er worden heel veel inschrijvingen gedaan al, dus dat is heel goed om te zien. Dat gaan we natuurlijk blijven volgen. Dus dit signaal is belangrijk. Nou, zoals gezegd, we gaan even contact hebben met de vragensteller vanuit de buitenwacht. Daarnaast hebben ook nog een aantal andere laagdrempelige inlooppunten waar we informatie kunnen geven, zoals bij de bibliotheek, het werkplein van de sociale dienst en ook bij de balie en aan de telefoon van het stadskantoor. En in de laatste vraag ging het over de communicatie op korte termijn. Nou, ook in februari communiceren we nog geregeld over de nieuwe regeling, onder andere in het gemeentenieuws, waarbij we ook weer aandacht zullen besteden aan de fysieke plekken waar je meer informatie kunt krijgen.

De voorzitter: Voldoende antwoord zo, mijnheer De Heer?

De heer De Heer: Ja, voor nu is dat voldoende en goed om te horen dat er extra aandacht aan wordt besteed.

De voorzitter: Dank. Anderen nog, die hier aanvullend iets op willen vragen? Niemand. Dan zijn we er alweer erheen en sluit ik dit vragenhalfuur. Een prettige avond verder.

3. Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht RIB Doelgroepenvervoer: Leerling-, Jeugdhulp- en Wmo (Drechthopper en dagbestedingsvervoer)

Voorzitter: A. Klerk

Commissiegriffier: D.G.H. van Poppel

Aanwezig:

Dhr. Hartmeijer (SP)

Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Mevrouw Van Vugt (CDA Dordrecht)

Dhr. Kolkiliç (DENK)

Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Vol (Partij voor de Dieren)

Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)

Mevr. Stolk (VSP)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Mevr. Boom (VVD)

Dhr. Van Ballegooijen (VVD)

Dhr. Den Dulk (PVV)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Gasten:

Dhr. Burns

Dhr. Kooijman

Mevr. Ane

Mevrouw Storm

Dhr. Bax

Dhr. Vastenhoud

Mevr. Schrijver

Mevr. De Jong

Mevr. De Lijster

Portefeuillehouders: wethouder Van Benschop, wethouder Heijkoop en wethouder Van der Linden

De voorzitter: Allen hartelijk welkom in deze beeldvormende vergadering over het doelgroepenvervoer. Hartelijk welkom aan alle raads- en commissieleden, aan de wethouders Van Benschop, Heijkoop en Van der Linden aanwezig. Ook een welkom aan de gasten en de kijkers thuis. Voor het verslag vraag ik allereerst aan de raads- en commissieleden om zich even kort voor te stellen. Dan begin ik bij de heer Hartmeijer en dan met de klok mee.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Franciske van Vugt, CDA Dordrecht.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Boersma: Jan Willem Boersma, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Vol-van der Holst: Danielle Vol, Partij voor de Dieren.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP Dordrecht.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De voorzitter: Er zitten ook raadscommissieleden op de ... Ja, kijk, gaan we verder.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

Mevrouw Boom: Karin Boom, Dordtse VVD.

De heer Van Ballegooijen: Luca van Ballegooijen, Dordtse VVD.

De heer Den Dulk: Antony den Dulk, Partij voor de Vrijheid.

De voorzitter: Mevrouw Kruger neemt deel aan de vergadering, of? Oké, dank u wel. Verder een welkom aan de tien gasten die wij vanavond ontvangen en deelnemen aan dit rondetafelgesprek. Ik wil vragen, ik zal ze opnoemen, of ze even de hand op kunnen steken, zodat we allemaal de namen bij de juiste personen weten. De heer Burns van taxibedrijf Stam. Welkom. De heer Kooijman, ja. Mevrouw Ane, beide als gebruiker van de Wmo vervoer. Mevrouw Storm en de heer Bax, beide namens de adviesraad Wmo en jeugd. De heer Vastenhoud. Mevrouw Schrijver, een ouder en daarmee ook vertegenwoordiger voor het leerlingenvervoer en het jeugdhulpvervoer. Mevrouw De

Jong, mevrouw , beide chauffeurs van de wijkhopper. Mevrouw De Lijster, dat is de directeur Stroomlijn en de opdrachtnemer van de gemeente. Goed. Waarom zijn wij hier bij elkaar? Op 1 november heeft mevrouw Schrijver ingesproken over haar ervaringen als ouder van een meervoudig beperkte zoon met het leerlingenvervoer. De commissie besloot naar aanleiding van deze informatie een aparte beeldvormende commissievergadering in te plannen over het staande beleid, het gebruik en de verbeteringen die kunnen worden doorgevoerd in de uitvoering van het doelgroepenvervoer, bestaande uit leerling, jeugdhulp en Wmo vervoer. Nou, de bovenliggende vraag is: hoe zorgen we ervoor dat kwetsbare inwoners ter allertijden gebruik kunnen maken van het doelgroepenvervoer, gelet op landelijke trends en ontwikkelingen die mede zijn toegelicht in het bijgevoegde memo. De commissie heeft verzocht om hier om hier ook de stem van de betrokkenen te laten horen en vandaar dit rondetafelgesprek. Nou ja, ik merk op dat de raad een memo heeft ontvangen, met die achtergrond, over het onderwerp en die is toegevoegd aan het dossier. Nou, dan stel ik graag voor om dit brede vraagstuk in twee stukken te knippen. Het eerste deel gaat over het Wmo vervoer en het tweede gaat over het leerling- en jeugdhulpvervoer. U heeft kaarten gekregen, een groene en een rode kaart. Die gebruiken wij mogelijk als de stellingen op tafel komen. Het is niet gezegd dat we ze gaan gebruiken, maar als het zo is, dan staan ze tot onze beschikking. Laten we starten met een introductie op Stroomlijn. Daarvoor geef ik het woord aan mevrouw De Lijster.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter en ontzettend blij dat wij hier met zijn allen vandaag mogen zijn. Hartelijk dank daarvoor. Het is namelijk geen vanzelfsprekendheid dat het doelgroepenvervoer een podium als dit krijgt en het is wel broodnodig, gezien alle ontwikkelingen die er vorig jaar en nog steeds op dit moment plaatsvinden, want het gaat nou eenmaal niet zo lekker met het doelgroepenvervoer en daar zijn we vanavond ook hier voor. Laat ik eerst even beginnen met mezelf voor te stellen. Mijn naam is Lisette de Lijster de Raadt. Ik ben de directeur van Stroomlijn en wij zijn een publiek maatschappelijk mobiliteitsplatform van de Drechtsteden en de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden is enig aandeelhouder van Stroomlijn. Ons mobiliteitsplatform is er gekomen in 2017 met als reden dat wij ons bezighouden met allerlei vraagstukken om het doelgroepenvervoer in goede banen te leiden. Zo regisseren wij het doelgroepenvervoer. Wat kunt u dan verstaan onder doelgroepenvervoer? Nou, het stond ook al in de brief, maar het Wmo, vraagafhankelijk vervoer, voor sociaal recreatieve doeleinden, het dagbestedingsvervoer, het leerlingenvervoer, het jeugdvervoer, het vervoer van en naar werk, de sociale werkplaatsvoorziening, baanbrekend Drechtsteden, oftewel participatievervoer, dat valt allemaal onder de noemer doelgroepenvervoer. Naast dat wij de regie doen op het vervoer, zijn wij samen met de vervoerders, en dat zijn op dit moment een drietal vervoerders, en gelukkig is er vandaag ook een van de vervoerders in de zaal, verantwoordelijk voor de kwaliteit van het doelgroepenvervoer. Wij hebben gemeend ook een ontwikkelbedrijf op te starten vanwege de tekorten op de chauffeurs, aan de chauffeurszijde, en dat ontwikkelbedrijf heet vandaag de dag De Wijkhopper. Daarmee ontwikkelen wij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar duurzame banen die dan op de Drechtthopper uiteindelijk, bij het taxibedrijf, plaats gaan vinden. De derde tak van sport is dat wij ons bezighouden met verduurzaming en daarvoor hebben wij een

Smart Delta H2 Fieldlab opgericht en houden wij ons bezig met onder andere zero emissie doelgroepenvervoer en waterstof, omdat dat een van de energiedragers is, naast elektrisch, waarvan wij denken dat dat een toekomst heeft. En ja, dat zijn eigenlijk de drie hoofdtaken waar Stroomlijn zich momenteel mee bezighoudt. Wij doen dat dagelijks zo'n, nou ja, voor de Wmo 1300 ritten, maar vervoeren voor de leerlingen en de jeugd vervoeren we wel 1300 reizigers, dagelijks naar school of sociaal recreatief en die aantallen lopen dus jaarlijks op tot 900.000 ritten per jaar en de volumes blijven stijgen. Het aanbod van chauffeurs matcht niet meer. Ik doe dit werk inmiddels zo'n vierentwintig jaar. Hiervoor heb ik jarenlang in de rol van de vervoerder gezeten, ben opgegroeid daarin, ik weet waar ik het over heb en ik heb het nog nooit zo bar en boos meegemaakt. De tekorten aan de chauffeurszijde is een enorm probleem met de volumegroei die wij op ons af zien komen en die wij ook ervaren. Na maart, toen Covid eigenlijk naar de achtergrond ging, kwam er een enorme vraag op ons af en dat ging dus niet goed. Wij reden niet op tijd, klanten stonden te lang buiten en er was zelfs sprake dat we ze helemaal niet meer opgehaald kregen. Dan komt de veiligheid van onze reizigers in het gevaar en geloof me, dit werk doe je niet als je niet een enorme passie hebt voor het vak. Wij staan elke dag op met onze chauffeurs om mensen goed vervoer te bieden en dat lukt gewoon niet meer. Wij voeren uit. U bent verantwoordelijk om het beleid te maken en daarmee de verordeningen vast te stellen en samen zullen we moeten gaan kijken hoe we het beter georganiseerd krijgen voor de toekomst. Vandaar ook nogmaals mijn dank dat wij hier vandaag mogen zijn om te kijken, hoe gaan wij nou het vervoer voor kwetsbare mensen, voor de inwoners van de Drechtsteden, toekomstbestendig maken. De invalshoeken die ik noemde, daar zitten ook gelijk de oplossingen. Want we kunnen wel tranentrekkende verhalen houden over wat er allemaal niet goed gaat, maar geloof me als ik ... Ik ben ook voorzitter van een landelijke vereniging van gemeenten die zich bezighoudt met het doelgroepenvervoer en het kan nog veel erger. Dat wil ik ook wel even zeggen. Dat door daadkrachtig optreden van onder andere uw college is het gelukt om maatregelen te treffen zodat de inwoners en zeker de leerlingen, waar ik het even specifiek over wil hebben, per 1 november, terwijl een vervoerder wegviel, niet buiten zijn komen te staan. Dat is wel dankzij jullie en het daadkrachtig optreden gelukt en dank daarvoor. Met wederzijdse inspanningen, denk ik, als we maatregelen gaan nemen op het gebied van investeren in de Wijkhopper, in opleidingen en trainingen voor chauffeurs, het werven van chauffeurs, vervolgens zorgen dat we met de bereikbaarheid aan de slag aan, de fileproblematiek die maar toe blijft nemen en dat we natuurlijk gaan zorgen dat we gewoon weer kunnen doen wat we altijd horen te doen, dus de maatregelen die we nu ingevoerd hebben, dat u daar besluiten over gaat nemen hoe we dat voor de toekomst gaan organiseren dat het vervoer ook weer terug kan vloeien naar de oude staat. Het zal niet meer gaan zoals het ging, dus als we blijven doen wat we deden, dan zal zullen we ook krijgen wat we kregen. Dus u zult wel besluiten moeten gaan maken over hoe we het anders moeten gaan doen en wij zullen er staan, en dat beloof ik u, om dan de uitvoering goed te regelen, samen met de vervoerders, zij aan zij zullen wij echt alles op alles zetten om de keuzes die u maakt ook uit te voeren en weer voor die reiziger het goed te doen, want daar schieten we gewoon momenteel tekort. Ik heb begrepen dat u heel veel dossiers heeft en dit is een van de vele en ik dacht altijd, hoe gaan wij nou uitleggen wat wij nou dagelijks doen? Want vervoer is redelijk complex, dus hebben wij in de kerstvakantie

een film gemaakt, samen met de vervoerder, om eigenlijk ons proces even aan u te tonen. U bent altijd van harte welkom om bij ons op de vestiging te komen kijken. Stroomlijn is gevestigd op de Laan der Verenigde Naties hier in Dordrecht, op nummer 65 en het taxibedrijf Stam komt ook uit Dordrecht. U bent altijd welkom om te komen kijken, maar wij dachten, we geven u hier vanavond een kijkje in onze keuken. Vandaar een korte film. Ik hoop dat ik hem, ja, ik ben hier niet zo goed in. Ieder zijn vak, he?

Film

Mevrouw De Lijster de Raadt: Dat ziet er dus heel simpel uit, maar dat is wat weerbarstiger in de praktijk. Ik wil nog even aanmerken dat, wij hebben nu het proces vraagafhankelijk vervoer Drechthopper laten zien. Dat is sociaal recreatief vervoer, maar het proces loopt voor de leerlingen, de jeugdigen en alle andere doelgroepen nagenoeg gelijkend, behalve dat er specifieke opleidingen worden gegeven voor de chauffeurs en dat er met ander type voertuigen momenteel nog wordt gereden op bijvoorbeeld het leerlingenvervoer. Maar verder loopt het proces gelijkend, dus krijgt u een beeld erbij hoe wij dagelijks met 300 mensen op de weg zitten en van start gaan. Dus dank u wel.

De voorzitter: Ja, u ook bedankt voor de heldere introductie, ondersteund met een aansprekend filmpje. En nou, wij zijn in de gelukkige omstandigheid dat alle betrokkenen, de reiziger, de chauffeur, de vervoerder, het is allemaal hier aanwezig. Ik stel voor dat we eerst overgaan naar het stuk Wmo vervoer. Ter bespreking ligt dan de vraag: wat gaat er goed, wat gaat er niet goed in onze regio? Ik stel voor dat ik eerst de gasten kort het woord zal geven om de verschillende perspectieven de revue te laten passeren, waarna ruimte is voor het gesprek. Namens de reiziger, de heer Kooiman en mevrouw Ane. Kan ik u als eerste het woord geven, mevrouw Ane. De vraag van, wat gaat er als u als reiziger, wat gaat er goed en wat gaat er minder goed en het vervoer hier in de regio, kunt u daar iets over zeggen?

Mevrouw Ane: Het gaat goed, maar ik heb een keer gehad, heel moeilijk gegaan, met de inplanning en toen hadden ze het allemaal verkeerd ingepland voor me en ze hebben mij één keer laten staan, met mijn vriendin, zijn ze me niet op komen halen. Sorry dat ik het zeg. Heb ik mijn telefoontje helemaal leeggebeld en toen werd ik nog niet opgehaald. Dat is een keer op donderdag gebeurd.

De voorzitter: Dat is heel vervelend, inderdaad. Mijnheer Kooiman, kan ik u het woord geven over uw ervaringen?

De heer Kooijman: Jazeker, ik heb geen klachten, alles gaat perfect.

De voorzitter: Dat is mooi, dat is mooi, dat mag ook gezegd worden.

De heer Kooijman: Ik heb wel een vraagje.

De voorzitter: Ja, dat mag ook.

De heer Kooijman: Zit u me nog uit te lachen ook. Die 24 uur die jullie ingesteld hebben, of telt dat nou niet? Die 24 uur van tevoren bespreken, dat vind ik heel lastig. Ik ben uitgepraat.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Goede inbreng. Dan namens de chauffeurs mevrouw De Jong.

Mevrouw De Jong: Ik ben dus chauffeur op de Wijkhopper. Het is ongeveer vier jaar geleden, bijna, gestart en toen ben ik ook gestart en zie wel dat er een hele grote stijgende lijn is, maar inderdaad, net wat je zeg, er is zoveel chauffeurs tekort. We zijn nu ook een leerbedrijf. Dus hoe ik ben begonnen, ben ik nu in de macht om mensen op te leiden, zeg maar, om door te stromen naar de grote Drechthopper, zodat de chauffeurs tekorten minder worden. En ja, ik doe met zoveel plezier, het is zo'n dankbaar werk en het is gewoon heel belangrijk voor de mensen dat ze niet afhankelijk zijn van familie, maar dat ze gewoon kunnen bellen en niet afhankelijk zijn daarvoor, want bellen ze niet, kunnen wij ook niet rijden. Dus dat.

De voorzitter: Dank u wel. Een mevrouw, Kolmes.

Mevrouw Kolmes: Ja. Ik ben in dezelfde groep gestart als Annet en ja, ik doe het ook met heel veel plezier en ik zie ook de dankbaarheid bij de klanten. En ja, die 24 uur, daar hebben ze heel veel moeite mee, maar als we het een beetje uitleggen, dan begrijpen ze het wel en dan geven we vaak ook nog tips van ja, boek dan maar als je een keertje een dagje uit wil van de week en gaat het niet, ja, dan moet je maar afbellen, maar dan staat die afspraak eigenlijk wel vast en die wordt wel ter harte genomen. Dus dat is ook wel weer leuk om te zien. Ja. Dus dat was het eigenlijk. Ja.

De voorzitter: Dank u wel. Dan namens taxibedrijf Stam, namens vervoerders mijnheer Burns.

De heer Burns: Ja, mijn naam is Brian Burns en sinds 1 april 2020 directeur van Stam BV, taxibedrijf Stam, beter bekend. Dus ik viel als het ware gelijk met mijn neus in de boter. We zaten twee weken in een lockdown en ik mocht het stokje overnemen. Sindsdien is er een hoop gebeurd in de markt. Ik ben zelf al veertien jaar werkzaam bij het bedrijf en hier in de regio en met het vervoer gemoeid. We merken dat het aantrekken van personeel lastiger gaat, het behouden van personeel is lastiger, we moeten concurreren met andere markten. Ja, die gewoon betere voorwaarden kunnen bieden aan de mensen en daar zetten we ons keihard voor in en uiteindelijk zijn het de mensen die het op de weg doen. En dat stukje kwaliteit, ja, zij borgen de kwaliteit voor het vervoer en ja, dat is lastig en daar zetten we ons heel hard voor in en vanuit Stroomlijn zijn er goede initiatieven voor ... Net als de Drechthopper, om mensen door te laten stromen. Ik denk dat het belangrijk is om aan zulk soort initiatieven meer aandacht te geven en zo het gemakkelijker maakt voor mensen om uiteindelijk door te stromen op het vervoer. We merken dat de mensen die langer met het vervoer gemoeid gaan het werk ook echt met passie doen en ja, dat zijn de mensen waar we naar op zoek zijn. Dus mensen die echt intrinsieke motivatie hebben om het vervoeren uit te

voeren en dat stukje menselijkheid brengen naar de klanten. Dus, ja, dat is mijn verhaal.

De voorzitter: Dank u wel. Dan, als laatste zijn namens de adviesraad Wmo en jeugd aanwezig, mevrouw Storm en de heer Bax. Als eerst mevrouw Storm het woord geven.

Mevrouw Storm: Ik zal het woord voeren voor wat betreft de Wmo en het met algemene beeld en mijn collega Hans doet het straks voor wat betreft de jeugdhulp en het leerlingenvervoer. Kijk, het is natuurlijk goed om te horen dat er zo'n grote inzet is en dat er veel gebruikers zijn die tevreden zijn, maar wij krijgen desondanks wel signalen dat er ook mensen zijn die niet tevreden zijn en niet tevreden wil niet zeggen dat ze nooit tevreden zijn, maar we krijgen regelmatig het signaal de mensen te laat worden opgehaald, waardoor ze te laat komen op de plek van bestemming. Dat gaat niet altijd alleen om bijvoorbeeld een bestemming waar ze mee willen doen aan een activiteit, maar dat gaat soms ook om prioriteitsritten. Als mensen op het ziekenhuis zijn geweest en ze moeten op worden gehaald voor de terugreis, dan duurt het soms anderhalf a twee uur nadat ze het telefoontje hebben gepleegd voordat ze worden opgehaald en ook wij hebben gehoord dat er mensen zijn die ondanks herhaalde telefoontjes niet zijn opgehaald. Deze signalen komen overigens niet alleen van gebruikers zelf. Deze signalen krijgen we ook van de locatie waar mensen naartoe gaan en dat zijn dan buurt en wijkcentrum, maar bijvoorbeeld ook van kerken waar een koster vertelt dat hij blijft, omdat als hij de kerk zou sluiten, degene die moeten worden opgehaald buiten in de kou moeten staan wachten. Dus het is wel breed gedragen, klachten die wij regelmatig horen. Dat neemt niet weg dat we ook zien dat er met man en macht wordt gewerkt aan verbetering. Wat we ook terugkrijgen, is dat passagiers merken aan de chauffeurs dat ze onder druk staan. Chauffeurs doen het graag goed, willen ook heel graag de klant ten dienst zijn, maar zowel aan de telefoon, dus in de centrale, als chauffeurs staan onder druk. Weten wat ze eigenlijk meer zouden moeten kunnen doen en dat niet kunnen doen zorgt voor stress bij degenen die het werk moeten uitvoeren en passagiers merken dat. Ze hebben er wel begrip voor, maar ze hebben er ook soms last van, want dat maakt voor hen, het maakt het voor hen lastig om vervolgens het signaal af te geven dat het niet goed gaat, want ze nemen het die chauffeur niet kwalijk en dat betekent vaak dat ze bijvoorbeeld geen klacht indienen. Daarom vind ik het aantal klachten nooit representatief, want uit ervaring, uit de tijden dat ik zelf met de Drechthopper werkte, weet ik dat mensen niet zo snel een klacht zullen indienen, met name als ze begrip hebben voor de omstandigheden waarin het vervoer moet plaatsvinden. Wat wij, als ik dat nog even mag aanvullen, wat wij voor de oplossingsrichting van belang vinden, zijn eigenlijk voor als ik kijk naar het naar het Wmo vervoer twee dingen. Mensen met een sociale indicatie, dus mensen gebruik maken van vraagafhankelijk vervoer van de Wmo, mogen niet altijd op de laatste plaats komen bij het maken van keuzes. Want wat we ons moeten realiseren, is dat voor deze mensen het Drechthopper vervoer vaak de enige manier is waarop ze zelfstandig kunnen deelnemen aan het sociaal maatschappelijk verkeer van alledag. Dus hen altijd in de prioritering achteraan zetten, want bijvoorbeeld, het zijn stellingen, maar goed, stellingen zijn soms ook oplossingsrichtingen, zou voor hen betekenen dat de participatiegraad achteruitgaat. En we zien ook kansen en voor wat betreft de Wmo denk ik dat het goed is dat we ook eens

kijken naar of we bijvoorbeeld zo'n Wijkhopper breder kunnen inzetten. Mijn ouders wonen in Wielwijk, hè, even een voorbeeld van mijzelf, ik woon zelf in Wilgenwende, dat is maar een heel klein stukje. Toch worden ze soms met een Drechthopper busje gebracht die een heel grote omweg moet maken, terwijl bijvoorbeeld zo'n wijkbusje tussendoor kan en binnen waarschijnlijk tien minuten bij mij voor de deur staat. Ik geloof dat dat soort oplossingen waardoor je de Hopper zelf, zeg maar de Drechthopper kunt inzetten voor de meer langere rit, een oplossing van het probleem kan zijn. En als laatste wil ik voor dit moment mijn waardering uitspreken voor het feit dat u zoveel gebruikers en deelgenoten van Drechthopper en deelvervoer heeft uitgenodigd aan deze tafel. Want ik sluit me aan bij mevrouw De Lijster als ik zeg dat dat niet gebruikelijk is. Ik denk dat dit, dat met elkaar zoeken naar de oplossing, maar daar de gebruikers bij betrekken, een deel van de oplossing kan zijn. Dat voorkomt namelijk dat we technocratische oplossingen krijgen die op papier werken, maar in de praktijk niet. Dank u voor dit moment.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we op dit thema alle sprekers gehoord en dan ... Sorry? Komt straks. Dan is het nu aan ... Stel ik voor dat we het gesprek laten plaatsvinden en dat u als commissieleden en raadsleden eventueel aanvullende vragen kunt stellen aan de sprekers. Mijnheer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Een heel mooi verhaal wat we allemaal gehoord hebben. Natuurlijk gaan er ook wel eens dingen mis, dat is eigenlijk bij alles wat je op zo'n grote schaal aan het doen bent. We hebben ook wel gehoord dat mensen niet opgehaald worden. Nou, dat is, denk ik, een van de meest lastige situaties en eigenlijk ben ik dan ook benieuwd hoe Stroomlijn een proces of zo heeft ingericht, voor als het een keer fout gaat. Kijk, met zoveel ritten op een dag kan er wat fout gaan, dat geloof ik ook, ook al moet je het proberen te voorkomen. Maar is er een proces ingericht dat als iemand ergens staat, als iemand toch snel, ja, ergens iets moet hebben, ja, wat daarvoor ingericht is, eigenlijk, zeg maar. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, mevrouw De Lijster.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, dankzij de maatregelen die we 1 november hebben kunnen treffen, en dat betekent 24 uur van tevoren de ritten plannen, dat is voor de reizigers niet prettig, hè, laten we dat vooropstellen, maar heeft wel veroorzaakt dat wij de ritten van tevoren kunnen toewijzen aan die voertuigen en die chauffeurs, wat u ook in het filmpje zag, waardoor er meer beheersing is, eigenlijk, op de vervoersstromen, want als alles een uur van tevoren of een halfuur, de Wijkhopper ging vroeger een half uur van tevoren en de Drechthopper een uur van tevoren, dan kunt u ook voorstellen dat u altijd te laat bent. En we hebben een geval gehad in Alblasterdam, dat was wel aan het eind van de avond, en de chauffeur die, ja, die wilde niet overwerken, die had het helemaal gehad en we hadden een klant in een rolstoel zitten en die stond daarbuiten. Je vindt niet zomaar ergens een rolstoelbus en dat was het *turning point* eigenlijk waarop, ja, wij naar het algemeen bestuur zijn gegaan en signalen af hebben gegeven: treft u maatregelen en dankzij die maatregelen hebben wij nu én de 24-uurs ritten allemaal van tevoren gepland en we hebben extra voertuigen apart gehouden voor de zsm-ritten, dat zijn de zo spoedig mogelijk ritten, voor de spoedritten die dan

uitgevoerd moeten worden. Dus nu hebben we een beheersbaar proces, maar dat wil nog niet zeggen dat we ... Er staan geen klanten meer buiten, maar we komen zeker, en dat heeft te maken met de bereikbaarheid hier, wat echt een issue is. We staan in de top 5 A16 A15 en de fileproblematiek neemt maar toe, elf procent heb ik gehoord, wat ons nog te wachten staat op al de huidige drukte op de wegen en hoeveel bussen wij ook op die weg zetten, we kunnen er niet overheen vliegen. Dus wij kijken ook naar alternatieven zoals personenvervoer over water of first en last meldbewegingen, waardoor we die hoofdwegen niet zo belasten. Maar te laat komen we nog steeds, maar ophalen doen wij wel gegarandeerd nu, dankzij de maatregelen. Is dat een antwoord op uw vraag?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vugt van het CDA.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Bedankt, voorzitter. Ik heb al een paar keer iets gehoord over de Wijkhopper en ik heb ook gelezen in de stukken dat het mogelijk is om de capaciteit uit te breiden en dat het bovendien duurzaam is en ook een nog goede positieve maatschappelijke impact heeft. Wat is er nog voor nodig om dat, om die positie verder uit te breiden, te versterken? Kan dat?

Mevrouw De Lijster de Raadt: Jazeker. Daarvoor is nodig eigenlijk dat we een soort campagne lanceren om de mensen ook te vinden en ook aan te sluiten, eigenlijk, op het vervoer. Daar hebben wij ook een al een voorschotje genomen door een campagnebeeld te maken waarvan wij die graag aan u voor zouden willen leggen of dat u het een goed campagnebeeld vindt en als het goed is heeft de voorzitter dat campagnebeeld in zijn presentatie zitten.

De voorzitter: Ik hoor net dat de presentatie is toegevoegd aan de stukken.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Want ik denk dat we hem nu even op gaan roepen, dat is het campagnebeeld. Samen met onze partner Sociale Dienst Drechtsteden, PERSPECT en Baanbrekend Drechtsteden gaan we dan proberen om meer chauffeurs op te leiden en meer wijkhoppers in te zetten. Dat zou dan het beeld zijn, met gemeente in overleg waar we dat dan gaan doen en ook te kijken naar meer first en last meldbewegingen. Wij geloven ook dat bijvoorbeeld door te integreren met het openbaar vervoer, doelgroepenvervoer en openbaar vervoer gaan goed samen, dat je ook de OV reiziger, daar waar er nu geen bussen meer reizen en er vindt ook verschraving plaats op het OV, dat je daar eigenlijk voor die first en last meldbewegingen ook Wijkhoppers in kan zetten, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen die nu niet toegankelijk zijn. Of nou, zo kun je de '...' van het water naar de bestemming. En met een helpende hand zou je dat dan ook heel makkelijk kunnen inzetten voor doelgroep reizigers. Dus integratie met OV, meer campagnevoeren, meer chauffeurs, dat zou ik nodig hebben en reizigers enthousiast maken. Reist u met de Wijkhopper en niet zeggen u heeft een keuze, maar gaat u gewoon met de Wijkhopper reizen en dit is het. Het is een van onze chauffeurs. Ja. Hij is heel enthousiast. En ja, dit is eigenlijk het campagnebeeld waarvan wij aan u zouden willen vragen, ja, bent u hier positief over als we dit bijvoorbeeld verder zouden gaan lanceren? Dat is dan misschien even een bordje waard om te kijken of u dit wat vindt.

De voorzitter: Vindt u het iets, steekt u het rode bordje omhoog ... Vindt u het niets, steekt u het rode boordje omhoog en vindt u het een goede uitlating, dan het groene bordje. Ik constateer dat het ... Over de linie wordt het, vindt men het een goed idee, zie ik. Ja. Oké. Mevrouw Bomen, waarom steekt u ...? U bent verdeeld positief of verdeeld negatief of ...

Mevrouw Bomen: Ik ben heel positief over de campagne, ik ben ook positief als ik dit beeld zie, wat u zegt, het '...'. Ik vind het de kracht hebben dat het reclame maakt voor de Wijkhopper in combinatie van kom werken bij de Wijkhopper, maar dat kom werken, komt bij mij niet echt naar voren. Het lijkt mij meer reclame voor de Wijkhopper. Vandaar dat ik allebei was. Ik vind het heel erg goed als u een wervingscampagne zo zou doen, ik zou de boodschap zelf wat sterker naar voren brengen.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken. Ik had mevrouw Stolk van de VSP. U had ook een vraag.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, dank. Ja. En ook, want wij worden nu bedankt dat jullie allemaal uitgenodigd zijn, maar dank dat jullie hier allemaal willen zitten, want ga er maar even aanstaan zo'n hele club voor je. Mobiliteit is een van de heel belangrijke dingen om mensen zo lang mogelijk mobiel te houden. En mevrouw De Lijster gaf het net al, gaf het al een beetje aan dat het OV uitgekleeft wordt, maar er gaan heel veel dingen goed en dat is ook mooi. Daar zijn we ook trots op. Maar er zijn ook dingen die niet goed gaan en die moeten we juist ook met elkaar bespreken om te kijken of we dingen ook kunnen verbeteren. En u zegt: vanaf 1 november hebben wij een nieuwe regeling ingesteld en vanuit daar staat er niemand meer te wachten.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Nee, nog wel te wachten, maar ze worden wel allemaal gegarandeerd opgehaald. Dus ze staan wel te lang nog te wachten.

Mevrouw Stolk: Nou, toevallig zat een collega fractielid vorige week te kaarten in Dubbeldam en die waren opgehaald, of die waren, die worden iedere week gehaald en weer teruggebracht. Nou werden ze wel gebracht, maar ze werden niet gehaald. En iedereen is met man en macht aan het bellen geweest en ik ben trots op ons fractielid, want die is al die mensen naar huis gaan brengen. Dat waren er, geloof, ik een stuk of vijf, zes, dus dat het niet meer voorkomt, dat is niet waar, want daar hebben we echt nu een concreet voorbeeld van. Dus ik zou graag willen vragen, hoe kunnen wij dat in de toekomst voorkomen dat dat dus niet meer gebeurt? Want stel, er is niemand daar aanwezig, iedereen heeft gebeld en nou zijn die mensen gelukkig allemaal veilig thuisgekomen. Maar er zijn ook mensen die niet goed ter been zijn, niet goed mobiel en ga er maar aanstaan om dat eventjes in je eentje te doen. Dus dit is een concreet voorbeeld wat vorige week gebeurd is en volgens mij zie ik iemand in mijn rechter ooghoek knikken van dat dat ook zo is. Dus ik zou willen, en met name van, hoe kunnen we nou voorkomen en wat kunnen wij als raad doen om te zorgen dat dit niet meer gebeurt?

De voorzitter: Mevrouw De Lijster.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, sorry, excuses. Misschien, ik zou de zaak moeten onderzoeken om te kijken wat daar is misgegaan, want het kan natuurlijk altijd zo zijn dat in bepaalde gevallen of er iets mis is gegaan met de boeking of, nou ja, dat wij een fout hebben gemaakt, dat kan ik nooit uitsluiten. Dat is waar. Maar ik bedoelde meer in de context op dat nu in Nederland, en met name ook in onze regio waar het vervoer het drukste is, hè, in de Randstad, er nu dag dagelijks heel veel leerlingen helemaal niet opgehaald worden of mensen naar dagbestedingen helemaal geen vervoer aangeboden krijgen meer. Dat is ons wel gelukt om vervoer aan te bieden. Het gaat op dit moment, we zijn nu net begonnen met implementeren, per 1 januari, van het nieuwe vervoerscontract, Wmo, dus ook voor de Drechthopper en met twee weken implementatietijd, omdat de vorige vervoerder, ja, ermee stopte, ja, is dit een heel heftige periode nog steeds voor ons waarbij het, ja, we er nog niet uit zijn en het vervoer dus op dit moment, inderdaad, ja, en boos noemde ik het. Maar het gaat niet goed. We komen te laat. Of, nou ja, ik hoor in uw geval dan neem ik ook gelijk aan, hoor, helemaal niet. En ja, wat de oplossing is, toch proberen zo snel mogelijk afdoende chauffeurs op te leiden, dus mensen te werven die geïnteresseerd zijn in het vak en die het ook echt met passie doen. En niet, ja, maar twee ritten in een uur in plaats van vier, hè, omdat je denkt, nou ja, ik moet maar een baan hebben en nee, dit werk moet je echt doen met een passie voor het vak. Genoeg chauffeurs dus, maar ook gaan kijken naar, ja, wat kunnen we doen aan de bereikbaarheidsissues, wat kunnen we daarmee en mensen verder van tevoren plannen zodat we toch kunnen zeggen, hè, wij weten ver van tevoren of wij nog extra diensten bij moeten gaan regelen. Dat lukt mij wel 24 uur van tevoren, tenminste, mij niet, maar de operationeel manager, maar dat lukt niet een uur van tevoren. Dus ja, wij hebben nu nog tijd nodig om te zetten, dat gebeurt altijd met wisseling van de wacht, met implementatie en met een nieuwe vervoerder, zeker met twee weken implementatie tijd, terwijl daar normaal een half jaar voor staat, maar u mag uiteindelijk wel van ons verwachten dat als u de maatregelen in stand houdt en wij zorgen, bijvoorbeeld, dat we meer volgtijdelijk gaan rijden, dus dat een leerlingenvervoerbussen daarna doorrolt om ook een Wmo reiziger op te halen. Het zou wel betekenen dat we naar een uniform voertuig toe moeten. Dat soort maatregelen zou betekenen dat eenzelfde chauffeur een grote, beter, langer dienstverband kan krijgen, meer uren kan maken, dat willen de chauffeurs graag, en op de verschillende doelgroepen door kunnen rijden. Dat is een goede business case voor de vervoerder en dan krijgen we ook meer wielen op de weg, want dat is eigenlijk nodig. We hebben meer wielen op de weg nodig om het geregeld te krijgen en we hebben nu gewoon tekort. Meer vraag, minder aanbod en daar wringt het.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zit ook met een oog naar de tijd te kijken, want we hebben hierna nog een onderwerp wat we moeten bespreken, namelijk het leerling- en jeugdhulpvervoer. Ik had nog twee vragen opgeschreven staan van mevrouw Schnabel en de heer Hartmeijer. Ik stel voor dat we die twee even doen en dat we dan naar een afronding gaan als dat voor nu ...

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de mooie presentatie. Ik heb een vraag, want u geeft aan dat Drecht en Wijkhopper een ontwikkelbedrijf zijn. Hoe zien die ontwikkelkansen eruit voor chauffeurs? En dat is misschien een ...

Mevrouw De Lijster de Raadt: Dan zou ik heel graag Annet het woord willen geven hoe zij dat ervaren heeft. Waar kom je vandaan, Annet, kan je vertellen wat jouw verhaal is en hoe je je ontwikkeld hebt tot dit moment.

Mevrouw De Jong: Ik heb een tijd thuisgezeten, zeg maar. Ik kwam oorspronkelijk uit de kinderopvang en daar ben ik. Ja, mijn contract werd niet verlengd, kwam ik thuis te zitten. Een schouderoperatie is op een gegeven moment WW, op een gegeven moment sociale dienst en dan op een gegeven moment is naar de markt is dat best ver, weet je? Je solliciteert, maar ja, waarop? En toen had ik een regisseur en die kwam met het idee, we gaan een Wijkhopper starten. Ook helemaal nog geen idee. En nou, zo ben ik er ingerold en vier jaar geleden is het gestart en ik ook en als ik dan zelf zie hoe ik er ben ingegroeid. Je bent op een gegeven moment niks meer, je voelt je ellendig omdat je thuiszit, je voel je er niet toe doen en dan ga je werken, je gaat het helpen opstarten, je krijgt collega's, je gaat er weer toe doen, je gaat weer stralen. En het werk is gewoon zo mooi met mensen. Ik ben een mensenmens. Ja, dan zit ik goed. Dus het heeft mij heel veel gebracht en ik merk ook nu dat we ook mensen opleiden, dat ik gewoon mijn enthousiasme terug kan brengen, weet je wel. Je moet echt wel een mensenmens zijn, je moet echt met mensen kunnen omgaan, want rijden is eigenlijk bijzaak. Want je bent soms de enige persoon die ze misschien die week zien, dus je bent ook gewoon een Maria weet raad, een luisterend oor. Ja. En ik ga gewoon met passie naar mijn werk. Ik ben gewoon mezelf weer ik ben, ik heb mezelf weer gevonden.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, wat mooi.

Mevrouw De Lijster de Raadt: En als ik aan mag vullen, wij, het ontwikkeltraject loopt in negen maanden via PERSPECT, dus Baanbrekend en PERSPECT via de sociale dienst komen de kandidaten aan. Dan gaan ze, eerst bekijken ze van wat is het ontwikkelplan, hè? Wat heeft iemand nodig? Dat is maatwerk en zij springen daar eigenlijk in die negen maanden op in om iemand weer, nou ja, gewoon te laten wennen aan op tijd op je werk verschijnen, dat gebeurt bij Drechtwerk. Daar vinden ook praktijktrainingen plaats met chauffeurs die ook vanuit taxibedrijf Stam bijvoorbeeld komen of vanuit de andere taxibedrijven die opleider zijn. Dus de vervoersbedrijven werken mee in de Wijkhopper om de kwaliteit van de chauffeurs, het opleiden, te doen. En dan na die negen maanden trainen, oefenen met de boordcomputers, zag u net al, weer meedoen, hoe moet ik op tijd komen, mij kleden, gewoon weer meedoen, überhaupt, gaan ze in een oefentraject met een buddy, zoals Annet of een Sandra, gaan ze dan van start in hun eigen community. Dat betekent dat je in een wijk woont en daar ook op de Wijkhopper mag rijden. Laagdrempelig, eerst even de kinderen naar school brengen, bijvoorbeeld, en dan ga je op de Wijkhopper in je eigen wijk, ja, daar die wijkkracht versterken. Dat is de kracht ook van de Wijkhopper, het is van de inwoners, voor de inwoners en het verbindt. En ja, ik zou u echt aanraden om een keer mee te rijden om het zelf te ervaren hier in Dordrecht, want we rijden in alle wijken en er zijn inmiddels zo'n vierentwintig voertuigen, over de hele Drechtsteden rijden ze, en ja, ik zou u echt aanraden om een keer op te stappen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zit nog met het oog op de tijd. Ik heb gezegd heer Hartmeijer nog. Ik zie wel dat het breder leeft dit, dus ik wil eigenlijk de fracties die nog

niet aan het woord geweest zijn, toch wel de gelegenheid geven, zij het het liefst heel kort natuurlijk, omdat we nog een onderwerp te bespreken hebben. Ik geef eerst mijnheer Hartmeijer en dan wil ik even inventariseren bij welke fracties er nog vragen leven. Ik zie de heer Stam van de Fractie van Waardhuize, mijnheer Gündogdu van Op Ons Eiland, GroenLinks, Beter voor Dordt, mevrouw Jager. Allereerst de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, dank. Het sluit eigenlijk wel mooi aan op de vorige vraag. De uitstroom van chauffeurs is waarschijnlijk ook wel een groot probleem die misschien ergens anders, ja, meer kunnen verdienen of wat dan ook en ik vroeg me eigenlijk af of mensen die via het Wijkhopper traject naar de DrechtHopper gaan, of dat je die eigenlijk meer aan je kunt binden dan mensen die via de normale, ik zal maar zeggen, sollicitatieprocedure aan de slag gaan. Dat vroeg ik mij een beetje af, eigenlijk. Misschien is het ook inderdaad een vraag aan het taxibedrijf.

De heer ...: Het is altijd lastig, we proberen het wel met verschillende initiatieven. We houden borrels, we proberen ook de chauffeurs met elkaar veel te connecten, maar je houdt het niet altijd tegen. Wij hebben ook, we hebben planners, intern hebben we ook mensen die doorstromen, dus die beginnen bijvoorbeeld als een taxichauffeur, die worden een planner, alleen op moment dat dat iemand dan een planner is, is iemand ook transportplanner en moet je vervolgens ook weer daarmee concurreren. Ja, dat is lastig. Ja, dat proberen we op verschillende manieren door persoonlijk, heel persoonlijk te zijn naar mensen en een goede werksfeer te creëren en goed naar de mensen te luisteren en ook op behoeften inspelen. Wat Lisette ook eigenlijk aangeeft. En ja, vooral dat en daar ook de roosters op aan te sluiten, de voertuigen als mensen beperkingen hebben en toch liever op een taxibus in plaats van een rolstoelbus, dat we daarnaar luisteren. We hebben mogelijkheden om ook op het leerlingenvervoer, op het jeugdvervoer in te zetten. We doen ziekenvervoer. Dus dat. Alleen we merken wel dat het juist daarom, dat het soms lastiger is om mensen ook voor in het weekend te vinden en juist omdat ze de keuze hebben om ook bij andere vervoerders aan de slag te gaan omdat daar soms ook schaarste is dan komen ze vaak wel met eisen binnen met welke dagen ze willen werken en op welke voertuigen en ik wil wel het Wmo vervoer doen, maar ik wil daarvoor bijvoorbeeld geen leerlingenvervoer doen. Dus dat maakt het soms lastig, en ja, dat is dat is iets nieuws voor ons. Alleen om die mensen toch te behouden, moet je daar toch wel gehoor aan geven. Dus de puzzel wordt ingewikkelder, alleen het valt of staat gewoon ook met de aantallen die je hebt. Wat Lisette ook zegt, ja, als je volgtijdelijk kan rijden, dat maakt het ook voor de vervoerder interessanter. De voertuigen zijn er wel dus de voertuigen komen om half negen leeg op de scholen, alleen ze zijn niet toereikend om ook vervolgens het Wmo te rijden. Het zijn vaak kleinere bussen, je moet het zien als een Transporter of een Vito. Ja, het is best wel een klus om mensen daar soms in te krijgen, dus die zijn daar gewoon niet toereikend toe. Dus de voertuigen zijn er wel, alleen ze er niet voor geschikt.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik stel voor dat we naar de volgende vraagsteller gaan. Nogmaals, probeer het kort en bondig te houden. De heer Stam van de Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk twee vragen, maar één vraag is al beantwoord door mevrouw De Lijster, het multifunctioneler inzetten van busjes, qua oplossing. Maar ik heb nog even een vraag die aan de voorkant zit. Dat probleem van chauffeurs, speelt dat nu al lang? Want als ik terugkijk in de tijd, dan ging het best wel goed, hè, ook met Stroomlijn. Wanneer is nou het omslagmoment geweest en wanneer zijn daar nou ook politieke signalen voor afgegeven, want ik heb nu het idee dat we een beetje overvallen worden door de problematiek, terwijl die wellicht al langer speelt.

De voorzitter: Mevrouw De Lijster.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, ik Dat luisteren. Ik vertelde u net dat na maart, ik ben de jaartallen een beetje kwijt, maart toen de laatste Covid wegebde, toen zijn de reizigers massaal gaan reizen en ik kan me herinneren dat ik vrij snel, en ik meen dat dat al in juni was, op de lijn kwam bij Peter Heijkoop, in die tijd, om melding te maken van ja, wij zien toch ernstige problemen, met de sociale dienst opgetrokken om verbetermaatregelen te treffen en al heel snel hebben jullie, ja, jullie noemen dat een rib of een romp brief, hebben wij verstuurd met de informatie daarover over het gaat niet goed in het vervoer, we hebben maatregelen nodig. Alleen wat gebeurde er tegelijkertijd, dat na de zomervakantie in oktober een vervoerder zei: ik stop er helemaal mee. Dus toen hadden we én dat we problemen hadden in het huidige vervoer én een vervoerder die zei: over drie weken stop ik er gewoon mee, met een derde van het vervoer, het totale doelgroepenvervoer. Dus ja, die twee kruisten elkaar ook nog eens en het was een stapeling van problemen. Dus er is eigenlijk vrij snel aan de bel getrokken en ja, als het goed is bent u ook continu meegenomen met alle rib, ribs.

De voorzitter: Dank u wel. We zien het door de vingers. De volgende vraag is van de heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Ja. Dank u wel, voorzitter. Mevrouw De Lijster, toch even aanvullend op uw antwoord van zojuist. We zijn inderdaad meegenomen via het college dat een vervoerder wegviel, maar het verbaast me toch wel enigszins, ik bedoel geen politieke discussie vanavond, maar er is een Europese aanbesteding en er is een vervoerder. Die schrijft zich in op basis van uw voorwaarden en die zegt op een gegeven moment: ik stop ermee. Ja, dat vind ik persoonlijk heel bijzonder dat blijkbaar een vervoerder zegt: ik doe dat niet meer. Dus ik ben benieuwd, zeg maar, hoe dat proces is gelopen. En ten tweede lopen wij nu, gezien het feit wat u zojuist heeft uitgelegd, hè, vervoerder, maar ook kostenstijging, dat er ook andere vervoerders zeggen van: ik stop er ook mee.

De voorzitter: Dank u wel. Kunt u misschien kort en bondig, heel graag.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Nee, ik heb het nog nooit meegemaakt. Ik vertelde al, het werk doe ik al vierentwintig jaar, ik heb nog nooit meegemaakt dat een vervoerder langskomt en die zegt: ik stop ermee. Ik merk wel mee dat ze failliet gaan, maar ik stop ermee, dat was nieuw. Deze vervoerder had persoonlijke redenen daarvoor en ja, ongekend. Ik heb het nog nooit eerder meegemaakt. Het is wel gebeurd. En het tweede is dat in heel Nederland momenteel vervoerders zijn die er niet mee stoppen, maar die

simpelweg de vraag naar vervoer, ja, het aanbod niet kunnen leveren. Dus er is gewoon sprake dat er kinderen niet opgehaald worden in het leerlingenvervoer. Minister Wiersma, die heeft hier ook landelijk, nou ja, dit op de kaart gezet en er moet echt iets gebeuren, omdat er heel veel mensen momenteel niet opgehaald worden. In Rotterdam bijvoorbeeld is het zeer ernstig te noemen momenteel.

De voorzitter: Dank wel. Dan ga ik naar GroenLinks, de heer Burakçin.

De heer Burakçin: Ja, in het kader van de tijd, mijn vraag is al beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Jager van Beter voor Dordt.

Mevrouw Jager: Ik heb niet zozeer een vraag aan mevrouw De Lijster of een van de anderen, maar ik vind het een beetje jammer dat we dus aan de stellingen helemaal niet toekomen, want daar had ik wel een paar opmerkingen bij. Mijn vraag is: de onderwerpen waar we dus niet aan toekomen, komen die in een latere commissie nog aan bod?

De voorzitter: Ja, ik stel voor ... Ik kijk even naar de wethouder ook voor het vervolg. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, dat is een goede vraag en ook een belangrijke vraag, denk ik, gehoord hebbende wat hier allemaal besproken is. Ik ben blij om te horen dat we allemaal wel graag willen dat het beter wordt, hè, Stroomlijn werkt er hard aan, de vervoerders werken er hard aan, de chauffeurs werken er hard aan. Maar ook wij zien echt wel dat die problemen er zijn en die klachten krijgen we ook. De signalen die ik hier hoor, zijn me echt niet vreemd. Daar zijn we ons echt wel van bewust. Ik merk ook dat het gesprek zich nu heel erg focust op zaken die ik dan maar even noem, de lange termijn oplossingen, meer chauffeurs, meer inzet van de Wijkhopper en dat is altijd goed, daar moet je altijd op inzetten, maar dat gaat nu niet de druk van de ketel halen. En dan raak ik eigenlijk de vraag die mevrouw Jager net stelde, deze beeldvormende sessie is ook een soort aanleiding om te gaan kijken welke beleidskeuzes we moeten maken. We weten dat er nu, als gevolg van de maatregelen die genomen zijn, vanaf 1 november bijvoorbeeld vijftien procent minder aanvragen worden gedaan voor het Wmo vervoer, maar we hebben nul grip op wat voor mensen nu dus geen aanvraag doen. Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat we echt weer gaan sturen en dat u raad daar ook uitspraken over gaat doen, hoe we gaan sturen op welke mensen we nou echt prioriteit geven binnen dit doelgroepenvervoer, met name dan in dit geval het Wmo vervoer en hoe we die keuzes en afwegingen gaan maken en natuurlijk moet er op de achtergrond keihard verder gewerkt worden aan extra chauffeurs, andere mogelijkheden, de *first* en *last mile* en dat zijn echt wel lange termijn oplossingen voor lange termijn duurzaam vervoer. Maar dat zorgt er nu niet voor dat we de druk weghalen en dat, nou ja, mensen niet meer staan te wachten of niet opgehaald worden, al is dat een uitzondering. Dus dat is eigenlijk mijn oproep aan de commissie om in de volgende, als goed is, dit is de beeldvormende sessie, ik ga ervan uit dat er nog een oordeelsvormende sessie komt of niet? Vraag ik aan de griffie, aan de commissie.

De voorzitter: Dat is aan de commissie, ja.

Mevrouw Van Benschop: Mijn voorstel is in ieder geval, we krijgen dadelijk de herijking van het Wmo beleid, daar valt ook het doelgroepenvervoer onder, om echt met elkaar, misschien is dan wel nog zo'n sessie als deze nodigen, dat laat ik dan maar aan de commissie, maar om in ieder geval uit te gaan zoeken welke beleidskeuzes kun je maken om ervoor te zorgen dat we de mensen prioriteit geven die we prioriteit willen geven en dat we die dienstverlening op de korte termijn ook echt weer betrouwbaar maken. Dus dat is de vraag, nou ja, van mij dan maar aan de commissie.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor dat wij, gezien de tijd, nu dit eerste stuk afronden en dat we verder gaan met toch met het leerlingen- en het jeugdhulpvervoer. Daarvoor had mevrouw De Lijster, die had daar ook nog een filmpje van, begreep ik, om dat stukje af te trappen.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Nou, ik had natuurlijk wel gerekend op dat de stellingen de revue zouden passeren, want het filmpje is een inleiding van een stelling waarop u beleid kunt maken en dat is zo hard nodig, dus ja, het zou fijn zijn om de film te laten zien en dan ook de stelling eraan toe te voegen, zodat u kunt laten weten hoe u over de kwestie denkt. Dus als we de film kunnen starten, ik weet niet of mijnheer, ja, dan kunnen we daarna wellicht de stelling voorstellen.

De heer ...: Voorzitter, mag ik een stellen ter verduidelijking? Ik heb zojuist de wethouder ook gehoord. Mijn vraag is concreet: zijn deze stellingen de basis voor een voorstel vanuit het college aan deze raad?

De voorzitter: Deze stellingen zijn een handreiking om met elkaar het gesprek te voeren.

De heer ...: Maar is dat ook dan op basis van hetgeen wat de commissie aangeeft aan het college ook een uitgangspunt om dat dan verder uit te werken in een voorstel?

Mevrouw De Lijster de Raadt: Voorzitter, mag ik misschien dat dan even? Het is de bedoeling, dit is beeldvormend, dus u legt zich niet vast, maar wij willen wel een indruk krijgen van wat de commissie vindt van die stellingen, omdat dat dan inderdaad voor ons de basis is om een voorstel te maken wat het college aan u kan voorleggen en waar u dan echt gewoon oordeel over kunt vormen. Dus dat is waarom het ons helpt als we een indruk krijgen van welke richting u ook uitdenkt.

De heer Roggekamp: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Ik heb daar wel een beetje moeite mee. We zitten hier beeldvormend, dan wil ik echt alles tot me kunnen nemen en wil ik nog geen richtingen geven welke kant ik op wil. Dat wil ik pas echt doen op het moment dat we alles bij elkaar, met name ook dat proces van beeldvormend, oordeelsvormend, daar zouden we

het wel kunnen doen en dan besluitvormend. Dus ik heb er best wel een beetje moeite mee om hier voor of tegen voor dingen te zijn.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, aanvullend daarop, ik vind stellingen altijd een beetje sturend, van het is dit of het is dat. Maar dit doelgroepenbeleid, doelgroepenvervoer is zo belangrijk en dat geeft ook wel aan wat hier vanavond in deze zaal zit. Ja, laat ik het zo zeggen, ik heb me niet voorbereid op stellingen en ik ben het eens met de heer Roggekamp. Dat je nu beeldvormende op gaat halen en dan straks bij de oordeelsvorming aan gaat geven welke keuzes je gaat maken en als je nu al aan de hand van stellingen dat gaat doen, dan wordt er misschien al straks achter de schermen gewerkt, terwijl we dat misschien dadelijk een hele andere kant op willen met elkaar. Dus ik zou hem gewoon liever nu vooral absorberen, informatie ophalen en dan, als daar nog een avond aan toegevoegd moet worden, wat mij betreft prima, want je wilt het allemaal goed geregeld hebben in je stad, dus dat zou mijn voorstel zijn.

De voorzitter: Ik kijk heel even de commissie rond hoe die erin staat met het oog op de stellingen. Oh, sorry, mijnheer Kolkiliç van DENK.

De heer Kolkiliç: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik sluit me bij de voorgangers aan en als ik naar de stellingen kijk, dan zie ik toch ook wel een aantal stellingen er tussen zitten wat een politiek punt heeft. Dus het zal toch wel goed zijn om die op een later moment door te nemen.

De voorzitter: Is dit wat in de breedte in de commissie gedeeld wordt? Dan sluiten we nu het onderwerp van Wmo vervoer en dan kan mevrouw De Lijster het volgende onderwerp voor het leerlingen- en jeugdhulpvervoer alsnog inleiden.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, er zijn in Dordrecht 337 leerlingen die elke dag met het vervoer meegaan. In totale zin vervoeren wij 1332 leerlingen regionaal en de 337 leerlingen van Dordrecht en jeugdigen, dat is voor Dordrecht 167 jeugdigen ten opzichte van de 546 in totaal voor regio Zuid Holland Zuid. Dus dat is een aanzienlijke scope. Die leerlingen gaan daar 275 van die 337 gaan allemaal met een taxibus en er gaan er maar vijf met de fiets, 45 met het OV, en twaalf krijgen er nog een bijdrage voor zelf vervoer te organiseren. Dit is in mijn beleving zo gegroeid, hè, we hebben ook de consulentfunctie bij Stroomlijn en ook voor Dordrecht, en het is ook zo gegroeid dat kinderen veelal met een taxibus gaan. Er zijn ook heel veel kinderen die ook met een taxibus moeten gaan, want er is geen sprake van een andere vorm van vervoer. Maar als het nou zo ernstig onder druk staat en de groei, hè, we krijgen dag dagelijks, Brian kan daar ook wel wat over vertellen, aanvragen om weer kinderen te plaatsen, dan moeten we misschien ook eens kijken van, zou het ook op een andere manier kunnen en ik wil u graag even meenemen in een filmpje waarop ze laten zien hoe dat zou kunnen.

Film

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ik wil nog even benadrukken, dit geldt niet voor iedereen. Maar als je op een gegeven moment zoveel groei op je af krijgt, kan je je wel voorstellen dat je kan kijken voor wie die, als je de toegang, hè, als je indiceert, dat je kijkt: voor wie zou dit wel mogelijk zijn? Naast het feit dat je dan zorgt dat er goed vervoer blijft voor degenen die dat echt nodig hebben, zijn er ook mensen die, gewoon kinderen, die zelfredzamer worden. Het doet ook iets met je en dat onderzoeken, of dat tot de mogelijkheden behoort, ja, dat lijkt mij een van de oplossingen richting hoe kan je dingen anders gaan doen en kan je kinderen zelfredzamer maken? Ja, en daar zijn ook pilots van in Nederland. Dat heten Maaspilots en in Gelderland, bijvoorbeeld, hebben ze daar een heel grote van opgezet. Dus er zijn genoeg voorbeelden in Nederland. Dit is nu HTM uit Den Haag. Er zijn genoeg voorbeelden waar dit gedaan wordt en wat wij kunnen onderzoeken of dat wenselijk is voor deze regio.

De voorzitter: Dank u wel. Nou ja, ter bespreking op dit tweede onderdeel is de vraag, ja, wat gaat er goed en wat gaat er niet goed op het gebied van leerlingen- en jeugdhulpvervoer in onze regio? Ik geef daarvoor weer de insprekers, onze gasten, het woord. Mevrouw Schrijver heeft eerder ingesproken en die ... Had u vanavond ook nog een inbreng of?

Mevrouw Schrijver: Dat de situatie nog onveranderd is. We hebben sinds twee dagen weer een nieuwe chauffeur. Vorige week was er bijvoorbeeld nog een rit tweeënhalve uur, enkele reis. Dan wordt Jonathan zeven uur 's morgens opgehaald, is die over half tien pas op school. Ja, de werkdruk is enorm van de chauffeurs en de communicatie, vinden wij, dat ook beter zou kunnen. Als een chauffeur ziek is en, hé, Jonathan gaat een uur later opgehaald worden, dan is toch het minste wat ze kunnen doen even een belletje. Wij hebben als ouders ook ons werk. Wij moeten vergaderingen afzeggen, wij kunnen niet weg. En dat voorstel van een strenger indicatiebeleid lijkt mij een mooie om mee te beginnen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Vastenhoud.

De heer Vastenhoud: Ik ben inderdaad Tobias Vastenhoud, ik ben ouder van een meervoudig gehandicapt kind van vijftien. Mijn zoon gaat naar Kiem en wij maken al vele, vele jaren met volle tevredenheid gebruik van taxi Stam, dankzij de gemeente Dordrecht. En ja, ik ben eigenlijk heel tevreden en dat is, ja, misschien helemaal een beetje een rare input, maar ik ben eigenlijk gewoon heel tevreden. Ik vind de communicatie met mijn taxi is heel helder. Kijk, natuurlijk helpen dingen. Wij hebben al jaren een vaste taxichauffeur en elk jaar mag ik aangeven of dit weer kan en het lukt op een wonderlijke manier. Dat maakt voor mijn autistische kind heel veel verschil. En ook, even los van dat het voor mijn individuele kind prettig is, zie ik ook dat het efficiënt werkt bij de chauffeurs. Als je een vaste route hebt, zie ik dat het veel beter rijdt, dat de kinderen sneller thuiskomen dan wanneer iemand moet invallen. Maar goed, nogmaals, dat is, ja, dat kan. Chauffeursgebrek, ja, maar wij zien tot nu toe eigenlijk dat het heel vaak of bijna altijd goed opgelost wordt en anders is er altijd directe communicatie om te kijken of we zelf een oplossing kunnen vinden. Dus ja, alle lof voor mijn taxi en met dank aan de gemeente Dordt. Wat ik wel zie, is dingen die ik spannend vind, is bijvoorbeeld, ik heb even wel die stellingen, die we niet gaan bespreken maar waarvan

ik er nu dan toch even eentje injas, bijvoorbeeld de kilometergrens vind ik een hele spannende, want je kunt op een iets verdere afstand wonen en heel snel op een of andere manier op je doel komen of redelijk dichtbij, maar volledig vaststaan in de stad en totaal niet uit de weg kunnen met je kind. Ik geloof ook echt in het initiatief van Stroomlijn over om het te beoordelen of de doelgroepen gesorteerd kunnen worden naar andere initiatieven. Maar er zal inderdaad, zoals u ook al aangeeft, altijd een groep blijven, nou ja, waaronder mijn kind, volledig rolstoel gebonden en nou ja, die kan in die zin verder niks. Ja, er zal altijd een doelgroep blijven die van die taxibussen gebruik moet maken. Dat hij dan een uur in de taxi zit, ja, dat is de consequentie. Ook al woon je in Dordrecht en is het vier kilometer, ja, dan moet je niet zeuren, vind ik zelf. Ik ben heel blij dat het kan, want het maakt voor mij een heleboel andere dingen mogelijk. Twee en een half uur vind ik een heel ander verhaal. Dat is, ja, dat dat is niet in verhouding, maar voor binnen de stad denk ik, ja, een uur, ja, dan hoor ik, want de taxichauffeur die heeft ook andere ervaringen en die komt ook wel eens met stoom uit haar oren bij ons aan de deur. Dat ze kinderen wakker moet bellen aan de deur of dat ouders gewoon het helemaal vergeten en dat je dus voor Jan joker als chauffeur komt. Ja, dan denk ik, nou, daar zou best wat mij betreft op ingezet mogen worden, dat dat onacceptabel is. Dat doe je niet, er wordt voor jou betaald, je kind staat klaar. Dus ik vind, het is ook een wisselwerking, een voor wat hoort wat, waarvan je dan dankbaar gebruik mag maken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, ja. De heer Burns van taxibedrijf Stam. Heeft u op dit punt nog iets toe te voegen of?

De heer Burns: Ja, ik kan beamen dat er routes zijn die heel goed gaan en die al jaren een vaste chauffeur hebben. Soms is er door tijdswijzigingen van bepaalde scholen komt er een andere dynamiek in het vervoer en toevoegingen van leerlingen of waardoor een route wijzigt. We hebben ook de verplichting om het zo efficiënt mogelijk neer te zetten. Dus in het geval Marcus gaat het altijd heel goed en doet Ria dat al jaren met plezier en ongetwijfeld dat er ook routes zijn, zeker 's middags, waar er meer dynamiek plaatsvindt en dat heeft ook met de verwovenheid van het jeugdvervoer te maken, tussendoor. Dan moet je de keuze maken, oké, zorg ik ervoor dat het vervoer tijdig gaat of met een vaste chauffeur. Dat dilemma, daar hebben we soms ook mee te maken en ja, op het moment dat er soms een andere chauffeur naar een bepaalde route gestuurd wordt, ja, die moet de route ook leren kennen, dus dat kan het soms al langer duren. Dus dat wilde ik nog even toevoegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan namens de adviesraad Wmo en Jeugd, de heer Bax, als laatste.

De heer Bax: Ja, ik heb contact gehad met een drietal ouders die gebruikmaken van leerlingenvervoer. Helaas moet ik, we hadden toch wat negatieve berichten, toch ook nog een paar signalen toevoegen. Eén ouder was tevreden na de verandering van de vervoerder en verder waren de ouders toch, ja, bezorgd over de gang van zaken. Ze missen vooral bij de jongere chauffeurs de vaardigheden om met de leerlingen om te gaan, met de kinderen om te gaan. Ik hoor van stress bij kinderen en ouders, dat ligt ook in de lijn wat mevrouw Schrijver zei. Taxi die niet komt opdagen of te laat is, te

vroeg. Dus dat geeft veel spanningen, in sommige gezinnen ook omdat ouders inderdaad ook werken. De communicatie, ook een probleem wat ik ook van ouders hoor, de communicatie tussen de vervoerders en naar de ouders toe. Eén ouder vond dat er te veel, dat het vervoer over teveel schijven loopt, vindt dat het te veel bureaucratisch is. De vraag was ook van een van de ouders: is er voldoende besef dat de kinderen die vervoerd worden ook een rugzakje hebben? Dus ik denk dat wel een aandachtspunt is. Dus dat waren eigenlijk wel de belangrijkste signalen die ik gehoord heb van ouders.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben alle gasten het woord gehad. Ik zit weer op mijn horloge te kijken, natuurlijk. Het is kwart voor negen, we hebben er nog een aantal minuten voor om dat om het gesprek aan te gaan en wat vragen te stellen. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mevrouw van Vugt van het CDA.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Bedankt, voorzitter. Ik zat eigenlijk, los van al deze problemen, ook aan een, misschien helemaal misplaatste, oplossing te denken, maar ik wil graag weten of daar iets in mogelijk is. We hebben het nu allemaal over ritten die we eigenlijk in stand willen houden, die moeilijk vol te houden zijn door tekorten, door te lange afstanden, door filedruk. Is er ook een oplossing om dagbesteding en school richting Dordt te halen, zodat we kortere ritten krijgen?

De voorzitter: Aan wie kan ik deze vraag, aan wie stelt u de vraag, wie zou deze het beste kunnen beantwoorden?

Mevrouw: Ja, dat valt dan onder onderwijs, denk ik, en dagbesteding.

De voorzitter: Dan lijkt mij de wethouder daarvoor de aangewezen persoon.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik kijk met een schuin oog naar de collega van de Wmo, want dagbesteding valt onder collega Van Benschop. Onderwijs zit inderdaad bij mij. Kijk, ja, het is natuurlijk altijd zo dat je een aantal voorzieningen binnen de stad hebt, maar dat er ook een aantal voorzieningen buiten de stad zijn. Ik weet nog heel goed, vanuit uw inspraak, dat de school die het beste bij uw kind paste, zat gewoon in Rotterdam en dat zal altijd zo blijven. Je hebt niet alles in Dordrecht. Een aantal, we hebben wel een aantal heel goede scholen, ook voor deze doelgroep en ook een aantal dagbestedingslocaties natuurlijk die zeer nabij zijn. Goed onderwijs, zeker dit type onderwijs voor kwetsbare kinderen, dat dat laat zich, daar zit wel een bepaalde specialisatie is er aan gekoppeld en we willen in Dordrecht een evenwichtig voorzieningenniveau hebben, maar of je meer of minder onderwijs hebt, je zult altijd met leerlingenvervoer te maken hebben. Je zult altijd met dagbestedingsvervoer te maken hebben. De mate waarin kan iets verschillen, maar het maakt, de meest fundamentele discussie het gesprek over welke keuzes je maakt, maakt het in principe niet anders.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er, de heer Boersma, ChristenUnie/SGP.

De heer Boersma: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zit een beetje in een overpeinzing, want we hebben eigenlijk horen we twee verhalen, hè, het verhaal van mevrouw Schrijver

wat we de vorige keer ook gehoord hebben, wat best heel indrukwekkend is en wat ook heel schrijnend is en een verhaal van eigenlijk hè, van waar het wel goed gaat en dan vraag ik me af hoe kan het nou zijn dat dat blijkbaar verschilt per taxibedrijf, ik ga er even vanuit dat dat een ander taxibedrijf is, en hoe kunnen we dan ervoor zorgen dat die kwaliteit van taxibedrijven, dus de kwaliteit waarvan de heer Burns van Stam zegt van nou, daar gaan wij voor, hè, met de vaste chauffeur bijvoorbeeld. Nou, ik hoorde mevrouw Schrijver die heeft volgens mij inmiddels de dertigste misschien veertigste chauffeur wel in al die jaren. Hoe kunnen die verschillen zo groot zijn? Hebben we nog een mogelijkheid om, ondanks dat je zegt van nou, we hebben een tekort aan chauffeurs, dat we toch met elkaar iets vinden over dat die kwaliteit, hè, zeker voor kwetsbare jongeren, om te voorkomen dat dat allemaal verkeerd loopt, want dan denk je ja, waarom kan het ene taxibedrijf het wel en het andere taxibedrijf dat niet? Dus misschien kan de heer Burns van Stam daar iets over zeggen over hoe zij dan die kwaliteit garanderen en kan u iets zeggen van ja, hoe kun je daar iets meer op sturen om te zorgen dat die kwaliteit voor al onze jongeren op een soortgelijk niveau komt?

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mijnheer Burns, aan u wordt de vraag gesteld. Ook aan een ieder weer de oproep om het even beknopt te houden.

De heer Burns: Om te beginnen, we hebben Jonathan ook vervoerd. In de vorige concessie zijn wij ook verantwoordelijk geweest, eigenlijk, voor het vervoer vanuit Dordrecht, alle kinderen die geografisch in Dordrecht zaten, die vervoerden wij en met de nieuwe aanbesteding is dat anders geworden en haalden we eigenlijk alle kinderen naar Dordrecht toe. Wij kenden de doelgroep, we zijn al vele jaren vervoerder van de gemeente Dordrecht. Dat dat maakt het inzichtelijker voor ons en tijdens een transitie van contracten waarin alles nieuw wordt, dan is een implementatie daarin heel lastig. En voordat je eenmaal de juiste mensen op de juiste plekken hebt. Ja, dan gaan daar maanden overheen, dus de korte implementatietijd die nu heeft plaatsgevonden en daarin dat daar vastigheid in is, of dat daar gewenst is, ja, dat zou voor ons ook een uitdaging zijn. Dus het heeft er meer mee te maken met de voorgeschiedenis die wij hadden met het vervoer dat het voor ons haalbaar was om het op deze manier te doen dan dat wij daarin ... We zien ons, we onderscheiden ons natuurlijk graag ten opzichte van andere vervoerders, maar dat brengt wel heel veel uitdagingen met zich mee.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mevrouw De Lijster, misschien wilt u daar nog wat aan toevoegen.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, een korte aanvulling. Het vervoer is dus Europees aanbesteed en vervolgens komen daar vervoerders uitrollen waar je niet kan zeggen nou, die behoudt dit of die behoudt dat, de markt schrijft in. Normaal gesproken is een onderdeel van de CAO ook dat chauffeurs volgen werk en dat is het mooie en dat heet, dat is een speciale bepaling ook vanuit de Europese aanbesteding en het sociaal fonds taxi die bewaakt dat die overgang van dat personeel naar het opvolgende werk. Dus dan zou je zeggen: geen probleem. Tot het leerlingenvervoer werd aanbesteed. 2021 zijn we van start gegaan en er kwamen geen chauffeurs over. Dus verschraving van de markt heeft ervoor gezorgd dat in de SROI periode, de overgang of de OPOV-regeling, zo heet die regeling, overgang personeel bij overgang vervoerscontract, nog geen chauffeurs

overkwamen. Dus de nieuwe vervoerder, die kwam al met 4-0 achterstand en moest nog gaan werven. De chauffeurs zijn werk niet gevolgd en dat is ook een onderdeel van de verschraving van de taxichauffeur in de markt.

De voorzitter: Dank u wel. Misschien nog tijd voor een vraag. Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, voorzitter. Ik heb een korte vraag aan mevrouw De Lijster: worden er dan ook, wanneer, zeg maar, vervoersbedrijven dus inderdaad voor Stroomlijn BV gaan werken, ook voorwaarden gesteld die ook betrekking hebben op de kwaliteit in het leerlingenvervoer en zo ja, hoe zien die eruit?

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ja, dat is een programma van eisen waar eigenlijk alle kwaliteitseisen in opgenomen zijn. De vervoerders schrijft zelf ook een plan hoe hij bijvoorbeeld ... We hebben uitgevraagd op goed werkgeverschap, hoe zorg je voor langdurige contracten, daar hebben we allemaal op uitgevraagd, daar hebben ze punten voor gekregen en het is niet zo dat wij op prijs hebben uitgevraagd, maar dankzij, nou, uw goedvinden zijn wij uiteindelijk met 70 procent kwaliteit en 30 procent prijs hebben we dit bestek in de markt gezet en daar zitten al die voertuigeisen in en die veiligheidseisen en die opleidingseisen van die chauffeur en goed werkgeverschap en partnerschap, hè, hoe werk je goed samen? Ja, die zitten daarin geborgd in dat programma van eisen en dat inkooptraject is ook langs alle wethouders gegaan om dat af te stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag nog een vingertje bij mevrouw Vol van de Partij voor de Dieren en dat is dan echt de laatste vraag voor nu.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel. Ik maak me een klein beetje zorgen over maak, is toch die communicatie, die hoor ik terugkomen dat mensen dan niet weten waar ze aan toe zijn en ik zit dan heel praktisch na te denken, maar mijn Albert Heijn die laat iedere keer krijg ik zo'n appje, zeg maar, dus ik vraag me af is zo iets mogelijk, dat je gewoon een betere communicatie hebt naar iedereen toe, zodat ze weten waar ze aan toe zijn. Ik weet niet of dat onderzocht is ooit. Of, nou ja, graag uw mening.

Mevrouw De Lijster de Raadt: Ik denk dat we even aan Brian ook moeten vragen, want wij doen zelf de regie niet op het, dat doet de vervoerder zelf. Dus sprake van bureaucratie is niet echt aan de orde. Voor het leerlingenvervoer is het de vervoerder zelf die de regisseur is. Wij bewaken alleen en hebben de consulent functie. Dus misschien, ja, kan jij iets vertellen over communicatie?

De voorzitter: De heer Burns.

De heer Burns: Daar is software voor, al zijn wij het enige land in de wereld die het groepsvervoer kent. Dus we zijn ook, ja, een beetje beperkt tot wat de Nederlandse marker biedt. Wij maken gebruik van een systeem waarin ouders kunnen inloggen de verwachte aankomsttijd kunnen zien. Ja, dat. Dus het is er wel, alleen ja, voor de

ouders is het soms ook lastig om, of de ouders of verzorgers om ze daarin te betrekken en waar ze dat, en alle functies, ja, hoe ze hoe ze het systeem ook moeten gebruiken. Dus het is er wel, alleen het houdt niet altijd realtime bij. Dus als er een voertuig later is of ja, dat kan wel eens plaatsvinden en we doen wat we kunnen, dus als er een aantal, ja, we zijn beperkt met de mensen die bij ons op de centrale zitten, dus als er als er uitloop is op bepaalde specifieke routes dan kunnen we die mensen nabellen dat ze in ieder geval voorbereid zijn en dat de kinderen niet buiten staan, bijvoorbeeld, in de kou. Maar dat is lastig, op hetzelfde moment gaat er zo'n groot volume de weg op. Ja, om iedereen dan tegelijkertijd te informeren, dat is lastig.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik voorstellen dat, als afsluiting, dat ik nog kort ook wethouder Heijkoop het woord geef om te reageren op dit gesprek.

De heer Heijkoop: Oké, voorzitter, dat is prima. Ik moet zeggen, ik kan me eigenlijk, ook namens collega Van der Linden, naadloos aansluiten bij de woorden ook van collega Van Benschop. Kijk, de maakbaarheid is eindig en ik heb in het verleden ook veelvuldig in contact gestaan met Stroomlijn. Ik ben ook een keer op werkbezoek geweest bij Stam en dan spraken we altijd wel naar elkaar uit van, het gaat nog goed, het gaat heel erg goed, maar ook wij zien langzaam wel die personeelstekorten steeds nijpender worden en wij gaan ook in deze regio op den duur keuzes moeten maken om de continuïteit, de kwaliteit voor de meest kwetsbaren te borgen. En we hebben met corona gezien, toen was het echt even een soort van shake out in heel die sector en dat heeft nog een extra klap gegeven en dat maakt nu dat het dat het nijpend is. Ik heb heel veel respect voor de inzet en de flexibiliteit om elke keer weer de gevolgen voor reizigers en voor onze inwoners te beperken en ik respecteer ook zeer de keuze van uw raad dat u zegt van nou, we laten dit allemaal even tot ons doordringen, we gaan er eens goed over nadenken. Maar wij willen vanuit het college graag met beleid komen, integraal beleid vanuit de verschillende doelgroepensoorten en daarbij willen wij uw raad echt heel nadrukkelijk goed in positie brengen. Dus we hopen in een volgende sessie, en dan spreek ik eigenlijk ook Chris van Benschop na, dat uw raad ook aan de hand van die stellingen wellicht wat richtinggevende uitspraken wil doen. Ik vond dat er al een mooie voorzet gegeven werd ook door een van de ouders van hoe wij dat beleid moeten gaan herijken, hoe we dat moeten gaan richten op een wijze waarvan u zegt als raad van, oké, natuurlijk willen we het liefst iedereen altijd 100 procent perfect helpen, maar gezien het gegeven dat het gewoon niet meer kan, welke keuzes willen we dan maken? Dat is wel de wens vanuit het college dat u dan die richting meegeeft en dat wij aan de slag gaan voor u en dat brengen we natuurlijk dan ook weer bij u terug om het uiteindelijk ook van oordeelsvorming te laten voorzien. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag dat er nog één reactie is van de heer Van Ballegooijen van de VVD.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik zou graag aan willen sluiten bij de wethouder, gedeeltelijke althans, met de oproep eigenlijk dat hier op het acute probleem keuzes gemaakt moeten worden. Ik vind het jammer dat we het, mijns inziens, daar te weinig over hebben kunnen hebben. Ik wil graag twee dingen meegeven wat betreft de stellingen en mochten er meer keuzemogelijkheden zijn, dan hoor ik ze

uiteraard ook graag, maar de twee dingen die ik zou willen meegeven, die ik zou willen vragen of dat mogelijk is, is één, het is voor mij lastig in te schatten wat op een gegeven moment voldoende is aan keuzes om dan wat er overblijft te kunnen garanderen. Dus wat is op een gegeven moment, op welk punt hebben we voldoende, hoe ver moeten we moeten we gaan? Dus ik weet niet of dat mogelijk is om daar per stelling een bepaalde soort waarde aan te hangen waarmee we weten nou, op een gegeven moment komen we tot een tot een niveau wat we zeggen nu is het weer draagbaar, gezien de personeelstekorten en de andere is eigenlijk, ik zou het ook fijn vinden als er een mogelijkheid is voor alle gasten die vandaag aanwezig zijn, de verschillende groepen, om eigenlijk ook hun input te leveren op deze stellingen, zodat we ook weten, vanuit die groepen, wat huns inziens draagbaar is op deze vlakken, of dat haalbaar is om hen ook daarbij te betrekken, wat natuurlijk eigenlijk vandaag de bedoeling was geweest. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, ik ... Sorry, ja, de wethouder.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, want de suggestie die wordt gedaan, dat vind ik eigenlijk wel een goede. Kijk, wij hadden die stellingen in de beeldvormende zin aan u willen voorleggen om wat gevoel te krijgen bij welk beeld de raad heeft bij de te maken keuzes, zodat ze die verder konden uitwerken en ook konden voorzien van wat onderbouwing, facts, figures, gevolgen. Er wordt nu eigenlijk gevraagd van, voor de volgende sessie, werk die stellingen iets verder uit al op de consequenties, op de financiële gevolgen, op de gevolgen voor de werkdruk. Collega Van Benschop noemde bijvoorbeeld al het gevolg van veel minder reizigers door een bepaalde maatregel, twintig procent minder reizigers. Ik denk dat we daar vanuit het college wel in kunnen voorzien. Dus om u nog nadere informatie te geven aan de hand van deze stellingen, wat eigenlijk de facto ook gewoon keuzemogelijkheden zijn, zodat u daarbij ook nog wat meer gevoel krijgt bij de impact van de keuzes die u kunt maken en ook de mate waarin ze met elkaar samenhangen. Dus ik denk dat we dat als college wel mee kunnen nemen richting een volgende sessie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijkoop.

De heer Boersma: Voorzitter, mag ik daar nog een aanvulling op doen?

De voorzitter: Ja, nog een dan.

De heer Boersma: Om te voorkomen dat we dan, zoals we het met andere discussies ook wel eens hebben, heel erg vanuit de beperkingen gaan denken, zou ik dan bij het uitwerken van die stellingen ook wel iets willen zien over de basiskwaliteit die we met zijn allen willen kunnen garanderen en kunnen blijven garanderen. Dus ik snap de hele discussie over het tekort wat er is en de inzet van mensen en dat we keuzes moeten maken, alleen die keuzes moeten we ook wel kunnen maken op basis van wat gaan we nou kwalitatief wegen?

De voorzitter: Dank u wel. Ja, ik constateer dat er dus behoefte is, zowel vanuit het college als ook vanuit de commissie, om een volgende sessie te laten plaatsvinden in de

vorm van een consultatiesessie waarbij we op de stellingen in kunnen gaan, waarbij we ook de betrokkenen mogelijk uitnodigen, die hier aan tafel zitten, om daar ook hun input op te geven. Heb ik dat juist samengevat? Ik kijk even rond. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, kijk ook misschien even een beetje naar de griffie van, kunnen we dat niet combineren met echt een oordeelsvormende sessie, dat we wat langer de tijd nemen achter elkaar?

De voorzitter: Ja, er ligt geen stuk voor waar we een oordeel over moeten vormen, dus dat is wel ingewikkeld, nog. Er ligt nog geen raadsvoorstel of iets dergelijks. Qua tijd, anderhalf uur kunnen. Ja, hoor ik naast mij gesouffleerd, dat dat wel kan in een nieuwe sessie van anderhalf uur. Dus dat we daar goed de tijd nemen om de input mee te geven. Beeldvormend, ja. Ja? Dan dank ik u allen hartelijk. Speciaal een woord van dank nog aan de gasten die hier aanwezig zijn en ja, ik wens u een goede avond verder.

4. Instemmen voorgesteld besluit RKC inzake het onderzoek ' Een duurzaam huis voor iedereen', over hoe het is gesteld met de verduurzaamheidsopgave van woningen in de gemeente – Raadsvoorstel

Voorzitter: J.F. van Vugt-Roose

Commissiegriffier: D.G.H. van Poppel

Aanwezig:

Mevr. Van Vugt (voorzitter)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Den Hartog (GroenLinks)

Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Mevr. Striebeck (VSP)

Mevr. Stolk (VSP)

Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)

Mevr. Vol (Partij voor de Dieren)

Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Kolkiliç (DENK)

Dhr. Noldus (VVD)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Dhr. Hartmeijer (SP)

Mevr. Doeze Jager (CDA)

Mevr. Van Poppel (commissiegriffier)

Dhr. Den Dulk (PVV)

De voorzitter: Wil iedereen die nu hier niet meer hoeft te vergaderen rustig gaan zitten of de zaal verlaten? Dank u wel. Ik wil iedereen hartelijk welkom heten bij deze oordeelsvormende vergadering over het voorgenomen besluit van de rekenkamercommissie inzake het onderzoek een duurzaam huis voor iedereen. De raadsleden zijn natuurlijk allemaal welkom en ook iedereen die hier verder kijkt. Voor

het verslag wil ik vragen aan de raadsleden om zich kort even voor te stellen en ik begin voor de verandering een keer rechts.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

Mevrouw Vol-van der Holst: Danielle Vol, Partij voor de Dieren.

De heer Boersma: Jan Willem Boersma, ChristenUnie/SGP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Doeze Jager: Sandra Doeze Jager, CDA.

Mevrouw Van Poppel: Denise van Poppel, commissiegriffier.

De heer Den Dulk: Antony den Dulk, Partij voor de Vrijheid.

De voorzitter: Ook goed, ja, ik had u bijna niet gezien, dank u wel. Zijn er nog meer mensen op de tweede ring? Nee? U kunt gewoon aan deze tafel komen zitten. Als u dat wil doen, is dat wel handig. Oké, en ik ben Franciske van Vugt, uw voorzitter van vanavond. Op 22 november, bij die vergadering was ik ook, hebben we het met elkaar erover gehad dat ... De rekenkamercommissie kwam toen verslag doen, heeft een hele presentatie gegeven en ze kwamen ook met een voorstel om voor te leggen aan het ... Of om dat zo door te sturen als hamerstuk naar het college. We vonden dat allemaal net niet genoeg en we hebben toen tijdens een commissievergadering gezegd dat er op twee punten aanscherping nodig is en het eerste aanscherping punt was: hoe kan de raad nou grip krijgen op de beleidscyclus, op genoemde aanvulling op de prestatieafspraken die de gemeente maakt met woningbouwcorporaties op het thema van verduurzaming? En dat is, nou, de rekenkamercommissie adviseerde ook om dat

concreter te maken, de voortgang te monitoren en te bespreken met de raad. Dat stond er nu nog niet expliciet in. Het tweede punt was: hoe kan de raad sturen op het bevorderen van samenwerking tussen afdelingen van de gemeente? In dit geval het facetbeleid opgave duurzame stad en het sectorbeleid cluster stad. Dus we hebben nu eigenlijk ter bespreking het stuk wat door de heer Noldus en de heer van Op Ons Eiland, Tutupoly, maar u neemt waar dan, denk ik, de heer Gündogdu kan dat dan ook verder verduidelijken. Dus ik zou graag eerst het woord geven aan de twee mensen die het hebben geschreven en vervolgens kunnen wij er iets van vinden en misschien wordt het een heel korte vergadering en misschien wat langer, we gaan het zien. Het woord is aan de heer Noldus. Eerst, ja, oké.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dank. Iets dat we hebben geschreven, is inderdaad, we hebben een kort amendement wat op twee punten iets extra's toevoegt. Het eerste punt is eigenlijk het vijfde bullet uit het stuk wat erbij zit. Het is niet helemaal in kleur weergegeven, maar dat is eraan toegevoegd om prestatieafspraken die we maken met de corporaties, om daar een beleidscyclus op te zetten om daar ook meer sturing en meer grip op te hebben. Dat was, denk ik, terecht één van de punten uit het rekenkamerrapport. Nou goed, we hebben daar vragen over gesteld en ik denk dat het goed is, en eigenlijk kwam dat antwoord ook wel een klein beetje uit het college, maar ik dat het goed is als we daar met de corporaties maar vooral met onszelf een beleidscyclus opzetten waarop we meer sturing geven, meer handvatten hebben om daarop bij te kunnen sturen door de jaren heen, want er zitten toch een aantal belangrijke opgaven die we in deze prestatieafspraken vormgeven. Dus nou, dat is in het kort wat we hebben opgeschreven. Ik weet niet, heel veel meer introductie daarvan heb ik ook niet. Geef ik graag het woord aan de heer Gündogdu, via de voorzitter, als dat kan.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Onzerzijds, vanuit Op Ons Eiland. We hebben inderdaad samen met de Dordtse VVD gekeken naar het amendement waarbij we dus hebben vastgesteld, nou, datgene wat de rekenkamercommissie ons heeft aangeboden, nou, dat sluit heel goed aan op wat wij denken, politiek gezien, het handigst is met een aantal aanpassingen, dat heeft uw collega zojuist ook gedaan en met name hebben wij ook een aanpassing, of althans het voorstel, want het is in de vorm van een amendement waar u over gaat, wij zijn van mening en nou, dat is iets wat de afgelopen jaren veelvuldig ook ter discussie is gekomen, dat juist als het gaat om het beeldkwaliteitsplan of beeldkwaliteit, maar ook, zeg maar, het beleid van de gemeente en met name als het gaat om verduurzamen van met name historische gebouwen, dat er wel een eenduidige richting naar onze bewoners en ondernemers zou moeten gaan, want er wordt nog te vee, naar ons inziens, zeg maar, niet eenduidig antwoorden gegeven zodanig dat onze bewoners ondernemers gaan zoeken van ja, wat kan ik nou nu gaan doen omdat het antwoord niet altijd helder is. Vandaar dat wij, en ik meen dat ook het CDA in dit kader ook een agenderingsverzoek heeft gedaan, om daar in dit amendement aandacht voor te vragen om vanuit één loketgedachte heldere informatie te geven aan iedereen die wil verduurzamen aan zijn woning of bedrijfspand. Dat ter toelichting.

De voorzitter: Bedankt. De heer Noldus heeft dus vooral de vijfde bullet toegelicht en de heer Gündogdu vooral de laatste bullet. Dan zouden we daarover nu het debat kunnen voeren of eerst nog een rondje? Ja, reacties graag op deze twee punten. De heer Van der Meer van GroenLinks.

De heer Van der Meer: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik sluit, om te beginnen graag aan met wat de heer Gündogdu heeft gezegd, hoewel de technische mogelijkheden voor verduurzaming voorhanden zijn en er zeker ook voor particulieren financiële mogelijkheden zijn om dat te ondersteunen, lijkt het verduurzamen in de praktijk veel moeizamer te verlopen dan wat nodig is om die energietransitie, in het tempo dat we willen, te realiseren en zeker ook om zo snel mogelijk de energiekosten te verlagen, wat voor velen van groot belang is. Belangrijk dus om dit als een integraal agendapunt mee te nemen en niet alleen als facetbeleid en ook om de vinger aan de pols te houden met betrekking tot de effectiviteit. De aanscherping die het amendement voorstelt, heeft daarom van harte onze steun. Ik wil ook graag nog even expliciet in dit verband aansluiten bij wat de heer Gündogdu heeft gevraagd: aandacht vragen voor de noodzaak om met name ook particuliere eigenaren proactief te benaderen. Informatie, advies en soms ook geld is beschikbaar, maar velen weten toch niet, zitten met de handen in het haar over wat in concreto te doen. Meer energiecoaches en andere manieren om eigenaren actief te benaderen, kunnen helpen. En mijn vraag aan het college is of zij daar mogelijkheden toe ziet. Dank u wel.

De voorzitter: Is dat een vraag die u straks al beantwoord wil zien, of geeft u dat mij op moment dat we de raadsvergadering hebben?

De heer Van der Meer: Als er nu een antwoord op gegeven kan worden, zou dat mooi zijn.

De voorzitter: Dan, de vraag is dus of er meer inzet nog kan zijn om energiecoaches in te zetten om het handen en voeten te geven, dit beleid. Daar komt het op neer, hé?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, de vraag strekt iets verder dan de bespreking van vandaag. Collega De Jonge heeft mij gevraagd hier aanwezig te zijn omdat die belangwekkende zaken gebeuren en zij in de andere vergaderkamer aanwezig is. En zoals de heer, goh, waar zit u nou? Oh, daar. De heer Van der Meer, ja, ik dacht, ik wil hem even aankijken als ik tegen hem praat. De heer Van der Meer weet, zijn de energiecoaches de verantwoordelijkheid van collega De Jong, in ieder geval portefeuille van collega De Jonge en zij is enorm gebrand op verbrede inzet van die energiecoaches, uitbreiding van het aantal energiecoaches. Dus ik denk dat het zeker ook onderdeel van de uitwerking zal zijn. Die toezegging kan ik wel doen, omdat dat voortdurend aandacht heeft van de collega, maar wellicht niet direct in relatie tot dit rekenkameronderzoek, zeg ik daar wel direct bij. Die inzet vanuit het college, die loopt daar eigenlijk parallel aan, maar staat er wel los van.

De voorzitter: Zijn er meer reacties? Ja, de heer Boersma, ChristenUnie/SGP.

De heer Boersma: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, de eerste gewijzigde bullet, zeg maar, waar de heer Noldus zijn toelichting op gegeven heeft, daar kunnen wij sowieso ook van harte achterstaan. De laatste bullet, inhoudelijk kan ik daar ook heel goed mee leven. Ik heb daar nog wel een vraag over, want ik vind dat we in de formulering wel heel erg richting de verantwoordelijkheid van het college opschuiven, omdat we expliciet verschillende afdelingen noemen en mijn vraag is van ja, moeten we dat nou zo gedetailleerd zeggen of kunnen wij gewoon, en daar zou ik graag een reactie van de heer Gündogdu willen, maar uiteindelijk ook wel van de wethouder, of we gewoon als raad de opdracht geven aan het college om te zorgen voor een integraal beleid voor de hele gemeentelijke, hè, althans een duidelijk beleid voor iedereen waarvan onze inwoners weten waar ze aan toe zijn en niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. Maar uiteindelijk, het is een klein dingetje, hoor, dus dat wil niet zeggen dat we dan dit amendement niet zouden steunen, maar ... En dan aan het college de verantwoordelijkheid laten om dan te zorgen dat die individuele afdelingen ook gewoon die samenwerking zoeken en gewoon die eenduidigheid tentoon spreiden.

De voorzitter: Dus de vraag aan de heer Gündogdu: moet het zo specifiek of kan het algemeen gemaakt worden dat we duidelijk beleid willen zodat de inwoners weten waar ze aan toe zijn?

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik hoor mijnheer Boersma. Weet u, datgene wat hij nu schetst, dat staat precies in deze laatste bullet. Kijk, dit is misschien vanuit zijn bewoordingen heel strikt geschreven, maar dat is alles behalve onze bedoeling. Het is eenvoudigweg gewoon een opdracht aan het college van joh, er zijn diverse beleidsafdelingen bezig met eenzelfde onderwerp. Zorg ervoor, alsjeblieft, dat dit belangrijke onderwerp, juist nu in deze tijd, dat dat eenduidig is en ook naar buiten eenduidig wordt gecommuniceerd. Kijk, over de praktische uitwerking, daar gaan wij natuurlijk niet over, maar het is echt dat één loket gedachte en ervoor zorgen dat die afdelingen met elkaar om tafel gaan en samenwerken.

De voorzitter: Bedankt, ik zie dat de heer Boersma u ook snapt. Mevrouw Stolk van VSP.

Mevrouw Stolk: Ja, even een aanvulling en ter ondersteuning van de heer Gündogdu, ik heb het een paar weken geleden, dat is gewoon even als voorbeeld om te geven de gedachte van één loket, we hebben het energie loket, we hebben de gemeente Dordrecht en we hebben de SVN. Nou ben ik zelf aan bellen gegaan voor voor mezelf iets. Nou weet ik wel een beetje de wegen te bewandelen, maar dat weet niet iedere Dordtenaar. En als je al weinig geld hebt en heel moeilijk de eindjes aan elkaar kan knopen. Ik zal u in het kort vertellen hoe dat gegaan is. Heel, heel kort, hoor, want is maar gewoon één voorbeeld. Ik ben gaan bellen naar het energieloket, het energieloket verbond me weer door naar de gemeente Dordrecht, de gemeente Dordrecht wist het niet, verbond me weer door naar het energieloket. Het energieloket, dat zei van nou, ja, nee, dat weet ik eigenlijk ook niet, maar dan moet u even contact opnemen met de SVN. Ik heb contact opgenomen met de SVN en de SVN zei nee, u moet toch contact opnemen met uw gemeente. Ik weer terug naar de gemeente, tot op een gegeven moment ik dacht van nou, krijg nou maar de hik. Dus ik heb de wethouder een berichtje gestuurd en die heeft mij ook direct geholpen. Dat moet ik ook heel eerlijk zeggen, dus

complimenten daarvoor, maar nou weet ik de weg te bewandelen, maar dat weten die Dordtenaren niet. Dus dit even ter ondersteuning hoe belangrijk het is om te communiceren naar onze inwoners van de stad, als we die versnelling echt willen maken en wat mij betreft hoeft daar niet altijd een tandje bij, want wij hebben liever van nou, doe het maar ietsje rustiger dan, bij wijze van spreken, GroenLinks. Daar verschillen we dan misschien iets van mening, maar als het gaat om verduurzamen en lasten naar beneden te drukken van onze inwoners van de stad, dan denk ik dat daar wel een tandje bij mag. Dus dat even ter ondersteuning van de heer Gündogdu en dat kunnen wij dan ook ten volle ondersteunen, die gedachte en dan ook de communicatie op websites, want dat was ook niet aangepast en dat is echt ook de andere dag direct aangepast door de wethouder, dat er dingen niet meer beschikbaar waren. Maar communiceer dat of doe dat in het plaatselijke krantje, ik weet niet hoe, maar mensen weten ons niet altijd te vinden. En dat is echt een ding wat speelt.

De voorzitter: Bedankt. Mag ik ook concluderen dat u het eens bent met deze toegevoegde bullet, denk ik? Ja. U heeft vast een heel ingewikkelde vraag gehad, denk ik, maar goed, die is in elk geval opgelost. Ik zie eerst mevrouw Schnabel. Of ...

De heer ...: Nee, ik wou hierop reageren, want om onduidelijkheid te voorkomen, als zou ik de onderliggende gedachten niet steunen. Die steun ik, alleen het ging mij erom van, wij formuleren met elkaar een kader van mensen moeten gewoon snel informatie kunnen krijgen, moeten niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. En hoe dat precies georganiseerd wordt, is verantwoordelijkheid college en dat was één klein puntje. Ik vond hem hier heel specifiek verwoord richting verschillende afdelingen. Dat is eigenlijk enige wat ik aan wou geven. Maar de gedachte ondersteun ik ten volle.

De voorzitter: U ondersteunt het ook, alleen het was heel specifiek. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Ook in aanvulling op mevrouw Stolk, ik had een vraag aan de heer Gündogdu. Wij vinden het natuurlijk ook heel belangrijk dat daar één informatievoorziening is en misschien zit het al te veel op de uitwerking, maar is er ook over nagedacht of dat het zowel in het centrum is als ook in de wijken? Zodat mensen ook in de wijken veel meer informatie op kunnen halen?

De heer Gündogdu: Nou ja, het is, kijk, Dordrecht is natuurlijk niet beperkt tot het centrum. Ja, het gaat eigenlijk om de basale vraag: hoe willen we nou de juiste informatie zo goed mogelijk onder de aandacht brengen van onze ondernemers, bewoners en stichtingen die gewoon de hulp nodig heeft en die ook een eenduidig antwoord krijgt. Dus wat dat betreft ja, ik zou zeggen ook opeens aansluitend op wat mevrouw Stolk aangaf, ja, zo breed mogelijk en hoe dat dan vervolgens zijn vorm krijgt, dat is aan het college. Maar daar, dat is aan hen, de uitwerking.

De voorzitter: Zo breed, maar wel zo eenduidig mogelijk, dat geeft u hieraan. Wie wil er nog reageren op de wijzigingen ten opzichte van vorige keer? De heer Wringer van Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Ja, dank, voorzitter. Met het punt van de heer Noldus stemmen we natuurlijk in. Het monitoren van '...' afspraken en regelmatige feedback is natuurlijk alleen maar goed. Ook het punt van Op Ons Eiland. Maar we zien daar misschien ook wel een probleempje, want als college willen we dat iedereen gaat verduurzamen, maar bijvoorbeeld de bewoners van een gemeentelijk monument, die komen nog wel eens in conflict met de welstandscommissie. Hoe denkt het college daarmee om te gaan?

De voorzitter: De conflicten met de welstandscommissie. Aan het college het woord.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dit is altijd gevaarlijk als ik me over de welstandscommissie ga uitspreken en over zonnepanelen en heel die discussie. Wat mij betreft trouwens wel een voorbeeld van waar het net overging, dat je als gemeente eenduidig beleid wil, want dat is volgens mij het belangrijkste in de laatste bullet, dat punt, en de heer Boersma begrijp ik wel, want als het dan gaat over dat je de uitvoering van dat eenduidige beleid ook eenduidig communiceert en eenduidig organiseert, dat is echt wel een collegebevoegdheid, maar dat is, denk ik, nadrukkelijk wel de wens dat dat eenduidige beleid op die manier hier ook naar voren wordt gebracht en dat één loket, dat zou, denk ik, heel goed de wethouder kunnen zijn, want dat is een bewezen succesvol concept, alleen ik denk dat ik haar geen plezier doe als ik die toezegging hier doe. Dat we haar mobiele nummer op de website zetten van al uw vragen, bel de wethouder, maar het toont wel haar enorme betrokkenheid dat ze gelijk hiermee aan de slag is gegaan. Dus waar het gaat over het spanningsveld tussen enerzijds welstand en anderzijds de zonnepanelen, uw raad heeft het al een paar keer, volgens mij, goed benoemd en ik denk dat je ... Die spanning moet ... Je moet nu even met elkaar naar de hitte toesturen en daar echt keuzes in durven maken, want de welstandscommissie doet op zichzelf prima haar werk vanuit de kaders die van uit de raad zijn meegegeven. Ja, daar kunt u over van mening verschillen, maar in ieder geval die kaders, daar zijn ze mee aan de slag gegaan. Vanuit het duurzaamheidsbeleid hebben we ook een bepaalde keuze waar het gaat over zonnepanelen toestaan. Ja, het is uiteindelijk aan u raad om die mogelijkheid ook te bieden en ik weet dat collega De Jonge daar met een aantal van u ook al eens over gesproken heeft en het is uiteindelijk aan u raad in hoeverre die afweging van belangen, want het monumentale aanzicht van onze stad is natuurlijk wat waard, enerzijds de verduurzaming en de betaalbaarheid van de energierekening. Dat is echt wel een factor die erbij is gekomen en daar moet uiteindelijk een weging in komen. En daar treed ik hier niet in, het is ook niet mijn portefeuille, maar dat is wel nadrukkelijk uw verantwoordelijkheid als raad om dat samen met het college op te pakken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even daarop inhakend, want het is inderdaad natuurlijk een hot item en met name ook in de binnenstad, daar zouden we dan toch eventueel een amendement over in kunnen dienen? Stel nou dat wij als raad zeggen: de inwoners in de binnenstad, daar kunnen we niet tegen zeggen van nou, jongens, jullie mogen geen zonnepanelen, want dat treft het aanzien van de stad. Ik kan me niet altijd voorstellen als je

zonnepanelen ergens neer kan leggen, want je kan ze op je schuur neerleggen, het hoeft niet altijd aan de voorkant van ... Maar ik vind niet dat je kan zeggen tegen inwoners van bijvoorbeeld het centrum, van het hart van de stad, door te zeggen van ja, maar jullie betalen maar gewoon een heel hoge energierekening, want je woont nou eenmaal in zo'n pand, dat kan volgens mij in deze tijd niet meer. Daar moeten we als raad, denk ik, keuzes in maken door te zeggen van ja, hoe gaan we dat dan wel oplossen en aan welke eisen moet dat dan voldoen om die mensen wel hun huis te laten verduurzamen? Want dat gaat er bij mij gewoon niet in dat dat niet kan en mensen, want dat zijn vaak ook nog eens een keer ...

De voorzitter: Even afronden.

Mevrouw Stolk: Ja, huizen die, dat zijn natuurlijk heel oude huizen waar overal kieren en gaten misschien wel zitten. Ja, dat kan je toch niet meer verkopen in deze tijd, denk ik. Dat was ... Nou, ik rond hem nu af, klaar.

De voorzitter: Dank u wel, want we voorkomen hiermee ook die andere discussie die waarschijnlijk binnenkort ook komt. Het gaat hier over het beleid wat gemaakt wordt en de kaders gaan wij binnenkort misschien bijstellen. Dus. De heer Wringer nog.

De heer Wringer: Ja, dank, voorzitter. Dan wil ik eigenlijk het punt ook dadelijk '...' wat breder stellen, want er gaat natuurlijk heel veel warmte via enkel glas verloren. En nou, dat is natuurlijk ook een discussie, behalve de zonnepanelen. Dubbel glas, monumenten glas, wat mag wel en wat mag niet. Dus belangrijk dat we daar ook kaders stellen.

De voorzitter: Belangrijk om dat eventueel ook in zo'n nieuwe kaderstellende vergadering mee te nemen. Wie wil er nog verder reageren op het voorstel wat hier voorligt. De heer Hartmeijer van de SP.

De heer Hartmeijer: Ja, ik kan het kort houden. Wij steunen het amendement wat voorligt en ook de toevoegingen van de VVD en Op Ons Eiland. Toch wil ik wel nog even zeggen dat de reactie vanuit het college die, zeg maar, bij het onderzoek zat, daar zegt het college eigenlijk min of meer ja, dit doen we eigenlijk allemaal al. Maar goed, de rekenkamer heeft toch geconcludeerd dat er toch een meer proactieve houding, nog meer ook naar de corporaties, toch wel echt noodzakelijk is. Zij vragen dat ook zelf. Dus ja, als we toch één op één nu met de wethouder spreken, dan zou daar misschien nog een reactie op kunnen komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dat kan nu meteen, ja.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dank u wel. Nee, ik heb dit rapport ook al zo gelezen als zijnde dat er op onderdelen nog een schepje bovenop mag. We gaan natuurlijk ook weer afspraken maken met de corporaties en die afspraken, die zullen we ook wat aanscherpen ook aan de hand, onder meer, van dit rekenkamerrapport, dus dat past daar prima in. We zullen ook nadrukkelijk uw amendement daarin meenemen, want wij kunnen daar ook prima mee uit de voeten. Binnen enkele weken biedt dit college u een aantal stukken aan op het gebied van wonen en bouwen en ook daarin zullen wij al

aangeven dat wij de afspraken met corporaties wat strakker willen gaan formuleren, hen ook wat steviger aan willen kunnen spreken op de afspraken die we maken en ook daar zit wel een wederkerigheid in dat de corporaties op hun beurt ook de gemeente aan kunnen spreken om ook onze bijdrage te leveren aan het verwezenlijken van doelstellingen. Dus in die zin durf ik wel te stellen dat wij dat ons als college realiseren. Dat zeker ook in deze tijd en ook zeker gezien de toegenomen duurzaamheidsambities, maar ook wel gezien de grote vraagstukken op het gebied van bouwen en wonen. Dat we daar het ambitieniveau ook wat willen verhogen. Dus daar zult u ook het een en ander over teruglezen in die stukken en we zullen het ook nadrukkelijk meenemen in het kader van dit amendement.

De voorzitter: Voldoende beantwoord? Ja. De heer Van der Meer van GroenLinks.

De heer Van der Meer: Nog een kleine vraag daarover, want de wethouder gaat nu specifiek in op de relatie met de woningbouwcorporaties. Prima, maar de particuliere eigenaren zijn ook een heel belangrijke doelgroep om te benaderen. En ik hoop dat dat op dezelfde manier, nee, op een andere manier, maar ook op een effectieve manier wordt meegenomen.

De voorzitter: Dat is dus eigenlijk een aanvulling, want die staat niet genoemd in bullet 5.

De heer Van der Meer: Nee, maar die staat wel in het oorspronkelijke voorstel. Ik heb het punt even niet paraat, maar een van de punten gaat over het meer en beter communiceren naar en dat heb ik geprobeerd te onderlijnen, dat niet vanzelfsprekend goed gaat, dus dat daar echt creatieve ideeën voor nodig zijn om dat op een effectieve manier te laten gebeuren. Het hoeft niet toegevoegd te worden aan de formulering, maar het is wel een uitnodiging om dat punt heel erg proactief op te pakken.

De voorzitter: De uitnodiging is gedaan aan het college. Nog meer reacties op het voorstel wat voor ons ligt? De heer Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook Fractie van Waardhuizen sluit zich aan bij het voorstel en het voorgestelde amendement van VVD en Op Ons Eiland. Ja, wij kijken ook eigenlijk wel uit naar die verdere verduurzaming, hè, want die afspraken met de woningbouwcorporaties gaat vooral over corporatiebezig. En wat de heer Van der Meer al zegt, ik geloof dat 60 procent zelfs daarbuiten valt. Dus hoe ga je daarmee om? Dan ben ik wel nieuwsgierig naar hoe het college daarnaar kijkt. En die eenduidigheid in de organisatie, ja, dat is ook wel een punt, hè. We hebben natuurlijk in het verleden wel eens gezien, op een heel ander vlak, met

SED, die decentralisatie, dat daar ook aanspreekpunten zaten die continu moesten zeggen: het is niet mijn expertise, dus ik ben wel benieuwd hoe die eenduidigheid en die integraliteit wordt opgepakt. Maar het zou wel mooi zijn als het college kan aangeven welke ze stappen ze daar denken in te kunnen zetten om in ieder geval in plaats van vijf vragen niet te beantwoorden, nu nog maar twee niet te kunnen beantwoorden. Dan zeg ik hem positief, maar het voorstel aan sich wordt positief ontvangen.

De voorzitter: Wilt u nu al antwoorden op die vragen, of wilt u die vooral terugzien in de uitwerking?

De heer Heijkoop: Nou, het lijkt me beter dat we even op die uitwerking wachten van het college en dat we dan kunnen reageren.

De voorzitter: Nog meer reacties op het voorstel.? Ja, mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ja, ik had net al aangegeven dat we inderdaad voor die eenduidige informatievoorziening zijn, maar we zijn dus inderdaad ook voor het amendement en het voorstel. Wat we wel nog hadden, en dat is dan een vraag aan de wethouder, is dat het veel minder makkelijk is om, als het gaat over particuliere woningen, om die, en om kleine particuliere woningen, om die te verduurzamen en hoe dat wordt meegenomen.

De voorzitter: Of dat ook wordt meegenomen, dat is eigenlijk de vraag.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, wij hebben in Dordrecht echt een enorme opdracht op dit punt, want we hebben een relatief oude, goedkope koopvoorraad en daar wil je ook die verduurzamingsslag maken. Collega De Jonge is daarbij in de lead, maar die is nadrukkelijk ook met ons, met collega Burggraaf en ikzelf, vanuit bouwen en wonen aan het kijken van ja, wat kunnen we daar nog aanvullend in doen, hè. Met de corporatie kun je afspraken maken, maar je wil eigenlijk nog wel een schepje erbovenop doen. Zeker ook waar het gaat over de betaalbare koopvoorraad. Je kijkt ook heel nadrukkelijk naar maatregelen vanuit het rijksbeleid, dus al, er zijn recent ook weer nieuwe maatregelen genomen. Over enkele weken komt er ook een verregaand voorstel vanuit het ministerie ter consultatie over een nieuwe wet en we hopen dat daar ook wel instrumenten worden aangeboden om daar nog een extra schwing aan te kunnen geven. Maar het is ook niet uitgesloten dat wij vanuit het college nadenken van ja, kunnen wij nog nadenken over, zoals we de verenigingen bijvoorbeeld willen ondersteunen bij de verduurzamingsoperatie, dat we dat ook dat ook in toenemende mate voor woningeigenaren willen doen om toch ja, die verduurzaming mogelijk te maken. Maar we kijken natuurlijk ook heel nadrukkelijk naar landelijk en provinciaal beleid, dat het allemaal goed bij elkaar komt. Maar dat gaat wel allemaal al de komende maanden gaat er meer helderheid over komen en dat is, denk ik, ook belangrijk, want het is echt een heel grote uitdaging voor onze stad en zeker voor woningeigenaren om ook deze stappen te kunnen zetten. Niet iedereen kan dat betalen, dus dan is er wat extra's nodig.

De voorzitter: Bedankt. Dan kunnen we, denk ik, al naar de afronding, die gaat als volgt. Het gaat erover of we het voorstel zoals het nu is, gewoon door kunnen sturen als hamerstuk naar de raad of niet, en wanneer doen we dat niet? Als er enkele fracties zijn die het alsnog ter discussie willen stellen in de raadsvergadering. We hoeven er niet over te stemmen, want het is een, zoals nu voor ons ligt, dat is ook met de rekenkamercommissie geschreven, dus het is eigenlijk ook de rekenkamercommissie heeft geschreven namens ons en wij komen zelf met dit voorstel naar de raad. Zo moet

u het eigenlijk zien, heb ik begrepen. Dat is allemaal nieuw, maar we leren het wel een keer. Nee, het is dus een geamendeerd voorstellen, maar zoals het voorstel nu is, hoeft je niet over een amendement te stemmen. We stemmen dus als hamerstuk over dit complete voorstel.

De heer ...: Dat begrijp ik niet helemaal, voorzitter.

De voorzitter: Met de nieuwe tekst, dus.

De heer ...: Nee, maar formeel kunnen wij niet beslissen over iets dat de raad vindt, toch? Ik bedoel, ja, nee, de rekenkamer heeft een, zo als ik het heb opgevat, een voorstel gedaan over wat de raad zou moeten besluiten over opdrachten die aan het college worden gegeven. Dat voorstel zal in de raadsvergadering op zijn minst moeten worden gehamerd om geldigheid te krijgen. Als er een amendement op is, zal de raad toch moeten besluiten of dat amendement wordt verwerkt in het besluit of niet. Of zie ik dat nou verkeerd?

De voorzitter: U ziet het inderdaad verkeerd, het is geen bestuursopgave. De rekenkamercommissie werkt in opdracht van de raad, dus wij sturen nu zelf dit hele voorstel, als raad, op als hamerstuk aan de raad en natuurlijk, dan moet er dus wel een besluit volgen over dit hamerstuk, tenzij we het opnieuw willen hebben over het hele stuk zoals het nu voor ons ligt. Maar ik zie hier consensus over de aanvullingen die zijn gedaan, dus daar hoeven we niet opnieuw over te vergaderen.

De heer Roggekamp: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Volgens mij hebben wij van de rekenkamercommissie een stuk gekregen, daar willen we een amendement op hebben. Nou kan de rekenkamercommissie natuurlijk zeggen, we passen hem aan en we dienen die opnieuw in, dan is er geen amendement meer. Of we zeggen, zoals die nu is, gaat hij naar de raad, samen met het amendement en kan zo in stemming gebracht worden. Maar volgens mij kunnen wij hem niet aanpassen hier.

De voorzitter: Nee, de rekenkamercommissie, dat heb ik daarnet in elk geval geprobeerd te zeggen, heeft dit samen met de heer Noldus en de heer Gündogdu aangepast. Dus dan is het in één keer rond. Dat heb ik gezegd, hoor. Ja, dan is het akkoord? Gelukkig.

De heer ...: Ja, ik had de indruk dat het een amendement van VVD en Beter voor Dordt wordt. Maar dat is dus niet zo.

De voorzitter: Nee ze hebben eraan meegewerkt, ja, en ze hebben het wel mee ingebracht. Iedereen akkoord dat het als hamerstuk naar de raad gaat? Mooi zo. Dan sluiten we deze commissievergadering.

5. Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht Zienswijze Begrotingswijziging 2022 GR Dienst Gezondheid & Jeugd

Voorzitter: A. Gündogdu

Commissiegriffier: D.G.H. van Poppel

Aanwezig:

Dhr. Gündogdu (voorzitter)

Mevr. Van Poppel (commissiegriffier)

Mevr. Smid-Marsman (portefeuillectechnisch directeur sociaal domein)

Dhr. Den Dulk (PVV)

Dhr. Van Ballegooijen (VVD)

Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Dhr. Hartmeijer (SP)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Mevr. Van Vugt (CDA)

Dhr. Kolkiliç (DENK)

Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Vol (Partij voor de Dieren)

Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)

Dhr. In 't Veld (VSP)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Den Hartog (GroenLinks)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Portefeuillehouder: Wethouder Van der Linden

De voorzitter: Collega's, een goeienavond, van harte welkom bij deze laatste vergadering voor vanavond. In ieder geval van harte welkom en ook degene die nog thuis meekijkt met ons en de pers op de publieke tribune. En een gast, zie ik daar. Nou, van harte welkom. Het zou leuk zijn om even voor de notulen, voordat ik het onderwerp aanvang, even een kort voorstel eronder te doen. Zou ik dan links van mij mogen beginnen?

Mevrouw Van Poppel: Denise van Poppel, commissiegriffier.

Mevrouw Smid-Marsman: Gemma Smid, portefeuilletechnisch directeur sociaal domein.

De heer Van der Linden: Rik van der Linden, wethouder.

De heer Den Dulk: Antony den Dulk, Partij voor de Vrijheid.

De heer Van Ballegooijen: Luca van Ballegooijen, Dordtse VVD.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Franciske van Vugt, CDA Dordrecht.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Boersma: Jan Willem Boersma, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Vol-van der Holst: Danielle Vol, Partij voor de Dieren.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, ook GroenLinks.

De heer Gündogdu: En ik ben Aydin Gündogdu, ik mag vanavond uw voorzitter zijn. Wederom van harte welkom. Waar gaan we het vanavond over hebben? Beste collega's, voor u ligt de zienswijze begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd. Er is op 17 november jongstleden een besluit genomen door het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd en na overwegingen van de ontvangen zienswijze van de deelnemende gemeenten op de begrotingswijziging 2022 zitten we nu bij elkaar. Er wordt straks een toelichting gegeven op deze zienswijze en u heeft ook een brief gekregen van de provincie Zuid Holland betreffende financieel toezicht op de jaarrekening 2021 en de begroting 2023. Die worden bij deze bespreking ook betrokken. Toelichting door ambtelijke ondersteuning, mevrouw Smid-Marsman, u heeft tien minuten de tijd om ons mee te nemen in datgene wat zich heeft voorgedaan. Ik geef u het woord.

Mevrouw Smid-Marsman: Dank u wel, dan ga ik snel praten. Een deel is ook herhaling, dus dat zou moeten kunnen. Waar gaan we het even over hebben? Ik wil even wat vertellen over hoe de verhoudingen zijn, de rollen tussen AB, DB en gemeenteraad en de procedure die we gelopen hebben. Hoe verhouden AB, DB en gemeenteraad zich tot elkaar? Nou ja, zoals iedere gemeenschappelijke regeling heeft de GR Dienst Gezondheid en Jeugd een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. En er is in de regeling vastgelegd dat de gemeente Dordrecht de voorzitter van de regeling neemt of levert. Dat is mijn buurman, zoals u weet. Het algemeen bestuur is het hoogste bestuur in orgaan binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd. En heeft dus in beginsel alle bevoegdheden. Bepaalt de hoofdlijnen van het beleid, stelt jaarlijks de begroting vast en de verordening en het AB, daar is dus ook een stemverhouding. Bij de

Dienst Gezondheid en Jeugd gaat die naar omvang van de inwoners. En dat betekent dus, als er uiteindelijk een besluit genomen moet worden, dat bij meerderheid van stemmen beslist wordt en dus dat het ook af en toe kan zijn dat het AB iets besluit waar de gemeente Dordrecht, maar ook de vertegenwoordiger van Dordrecht, van gezegd heeft: dit vind ik helemaal niks, maar als de meerderheid dat vindt, dan wordt dat toch besloten. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het dagelijks functioneren en bereidt ook de vergadering van het algemeen bestuur voor en bereidt het voor. Wat is dan de rol van u als gemeenteraad? De Dienst Gezondheid en Jeugd is een collegeregeling en dat betekent dus dat de raad vooral de beleidskaders bepaalt. Dus een van de dingen die bijvoorbeeld in de vorige collegeperiode is gebeurd, is dat de verordening jeugd is vastgesteld, de inkoop strategie is vastgesteld. Dat zijn dus allerlei beleidskaders waaraan de Dienst Gezondheid en Jeugd zich moet houden en die zijn dus wel lokaal. Daar hoeft je het niet met zijn tienden over eens te worden, dat is gewoon uw eigen bevoegdheid. De raad heeft daarnaast het recht van zienswijze en dat is bij de begroting, de bestuursrapportage, de jaarrekening, de begrotingswijzigingen, als het om meer geld gaat en het vaststellen van een meerjarenbeleidsplan en verordeningen. Een van de dingen die in de komende periode gaat gebeuren, dus 23-24, is bijvoorbeeld het vaststellen van een nieuw meerjarenbeleidsplan. Dus daar zult u ook bij betrokken worden en moet de gemeenschappelijke regeling aangepast worden, dan moet toestemming geven. Wat is er nu in de afgelopen periode gebeurd? Er is dus in juli een zienswijze gevraagd, op basis van de eerste bestuursrapportage, een zogenaamde Burap. Dat kwam omdat voor het deel SOJ de verwachting was dat de uitgaven voor jeugdhulp substantieel zouden stijgen en dat betekent dat de dienst dus nog dit jaar extra middelen van de gemeente nodig had en daar moet een begrotingswijziging voor gemaakt worden en daar heeft u dus recht op zienswijze van. In de Burap, de eerste Burap, zat ook nog een verwacht negatief resultaat van bijna een miljoen op regio niveau, alleen omdat dat het totaal exploitatie is, het totaalresultaat van de exploitatie in de lopende begroting en omdat dat nog niet zeker was, hoeft er geen begrotingswijziging doorgevoerd te worden en wordt u op dat onderdeel dus ook geen zienswijze gevraagd, formeel. Wat hebben wij gedaan hier in Dordt, wat heeft u gedaan? U heeft een zienswijze ingestuurd met de vraag om extra in te zetten op een goede forecast, dus kunnen we goed voorspellen en kunnen we bij de tweede Burap dat goed zien, vooral ook omdat een aantal aanbieders achterliepen met het declareren. U heeft vraagtekens gezet bij het tijdpad en heeft gevraagd om op werkbezoek te gaan. U heeft aangegeven dat u hoopt op realistischer begrotingen. Daar kom ik straks nog even op terug, want dat heeft een relatie met de brief die de provincie heeft gestuurd, en een gezamenlijke inzet. En hoewel er niet gevraagd was om een zienswijze, heeft u ook gezegd dat u zich zorgen maakte over het verwachte negatieve resultaat en om te kijken of dus in de lopende begroting dat resultaat nog teruggebracht kon worden. Nou, het AB heeft alle zienswijzen besproken en heeft een reactie vastgesteld en de begroting nu ook vastgesteld. Die reactie is ook aan u toegestuurd en daar is in gereageerd. Daarbij is aangegeven dat de declaratie achterstanden ondertussen grotendeels zijn ingehaald. En dat het de tweede Burap hierdoor een beter beeld geeft dan de eerste. De Dienst Gezondheid en Jeugd geeft aan dat ze graag met u in gesprek gaat en een werkbezoek met u wil organiseren en hoop op de realistischer begrotingen is, denk ik, belangrijk dat de discussie over de realistische begroting over het algemeen over de

over het onderdeel SOJ ging, over de kosten voor de jeugdzorg. Tot vorig jaar was er sprake van solidariteit. Dat betekende, het was een afbouw, maar dat betekende dat als je een besluit neemt in de ene gemeente, dan heeft dat effect voor een andere gemeente. Dat maakte dat we dus daar in het AB vaststelden wat de verwachte kosten voor de jeugdzorg waren. Vanaf dit jaar is er geen solidariteit meer en is dus ook afgesproken dat eigenlijk elke gemeente zelf kan aangeven wat zij denken dat een realistische begroting is. Dat is voor ons als Dordrecht heel erg belangrijk omdat we in de volle afgelopen jaren hebben gezien dat gemeentes met een krappe begroting het niet eens waren met het voorstel van de SOJ, dus de SOJ deed een voorspelling van dit worden de kosten volgend jaar. En dan zei de gemeente, ja, dat vinden we te hoog. We vinden het een verkeerd signaal naar de aanbieders, het past niet in onze begroting, dus wij vinden dat de begroting, dat het groeipercentage lager moet zijn, want we gaan allemaal dingen doen en dat wordt vast beter en het valt vast mee. Daar werd dan bij meerderheid over besloten en kwam dus eigenlijk een niet realistisch bedrag in de begroting en de wet maakt dat je overneemt wat er in de begroting zit van de gemeenschappelijke regeling, dus dat kwam ook in onze begroting en wij kregen dan elke keer weer de discussie van ja, het valt tegen. Het is duurder. Terwijl wij als Dordrecht van tevoren al hadden gezegd: dit gaat het hem nooit worden en dat stond ook altijd in ons risicoprofiel. Vanaf dit jaar mag je zelf kiezen, hebben wij dus als gemeente Dordrecht gevolgd wat de SOJ als advies gegeven heeft. Een aantal gemeentes heeft dat niet gedaan, die hebben het bedrag dus naar beneden bijgesteld en daarvan zegt nu de provincie: oké, maar dan zou zo'n gemeente ook moeten kunnen onderbouwen waarom zij vinden dat het realistisch is om af te wijken. Dan het negatief resultaat. Daar is in de afgelopen periode hard aan gewerkt, en zoals het er nu uit ziet, wordt dat grotendeels ingelopen en zal het dus in praktijk veel lager zijn dan dat het was. Even kijken. De tweede Burap, nou, die hebben we gehad. Hoe verder? Dit is gebeurd. De tweede Burap. Er lijkt een stabilisatie te zijn bij de SOJ, behalve voor Dordrecht. Dat heeft te maken met het feit dat sinds 1 januari vorig jaar het woonplaatsbeginsel van toepassing is verklaard. Dat betekent dat de gemeente waar een kind vandaan komt voortaan verantwoordelijk is voor de kosten, ongeacht waar dat kind begeleid wordt. Want in het verleden was het zo, als je toevallig als gemeente de pech had dat je bijvoorbeeld een gesloten instelling had met zware zorg, dan stond jij aan de lat voor de kosten van die instelling, ook al kwamen die kinderen uit allerlei plaatsen. De afgelopen anderhalf jaar zijn dus eindeloos kinderen administratief heen en weer gependeld van gemeente. Het CBS had daar een voorspelling van gedaan wat de effecten zouden zijn en het blijkt dat dat niet zo'n goede voorspelling was en dat Dordrecht in ieder geval een van de gemeenten is die er dus heel nadelig uitkomt. Dat betekent dus dat wij schijnbaar meer kinderen die op dure plekken zaten buiten onze regio hadden en minder kinderen die niet in Dordrecht wonen maar wel hier opvang hadden. Dat gaan we nog verder onderzoeken en we zijn ook landelijk in gesprek om te kijken of er voor- en nadeelgemeenten zijn, want dan is het een herverdelingsvraagstuk, of dat het gewoon niet goed ingeregeld is. Nou, voor de tweede Burap zou formeel ook nog een zienswijze gevraagd moeten worden, maar daar heeft u dan twaalf weken de tijd voor om te reageren en de Burap is pas net besproken, dus dat zou betekenen dat u zienswijze pas dit jaar komt. Boeken zijn gesloten, dus dat heeft administratief geen enkel effect meer en dat betekent dus dat uw invloed met name los van de

beleidskaders zit bij de begroting en de eerste Burap. En dat dat dus ook de momenten zouden zijn waarop u het gesprek kunt voeren met het eigen lid van het AB, maar u kunt nadrukkelijk ook de Dienst Gezondheid en Jeugd uitnodigen om een toelichting te geven op een Burap. Dus in de afgelopen jaren is over het algemeen de Burap eigenlijk maar alleen behandeld in de zin van de zienswijze hè, wat vinden wij van de zienswijze? Met uw nieuwe model zou je er dus ook voor kunnen kiezen om in een beeldvormende sessie de Dienst Gezondheid en Jeugd en de portefeuille of het AB-lid, want het AB-lid is de heer Merx, omdat de portefeuillehouder lokaal voorzitter is, maar dan zou u de twee leden van het AB kunnen uitnodigen, of de Dienst Gezondheid en Jeugd, om gewoon een toelichting te geven en een wat meer inhoudelijker gesprek te vragen. Nou, tot slot nog even, er is dus inderdaad, de wet gemeenschappelijke regelingen is aangepast. Die zorgt ervoor dat u als raad ook formeel wat vaker geïnformeerd moet worden, maar geeft dus ook de mogelijkheid om een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in te stellen en ik begrijp dat zowel de verschillende GR-en in Zuid Holland Zuid met elkaar in gesprek zijn om te kijken of er niet één, hè, dan gaat het met name denk ik over de GR sociaal en de GR Dienst Gezondheid en Jeugd, of je daar dan één gemeenschappelijke adviescommissie over kan komen en daar zult u dus zelf ook, en daar doet niet het college een advies over, daar zult u zelf een opvatting over moeten ontwikkelen of u dat wel of niet wil. Dat was mijn korte presentatie.

De voorzitter: Mevrouw Smid, u was heel helder in uw uitleg, maar geheid dat er wat vragen zijn in deze commissie om nadere toelichting op datgene wat u heeft toegelicht. Ik neem even voorsprong, maar ik kijk deze commissie aan. Zijn er toelichtende vragen? Mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ja, je kan hier legio vragen over stellen, hè. Als je gewoon kijkt naar zo'n begroting, het is weer een jaar met geld erbij. Als je dan in de stukken kijkt dan zie je een ophoging loon met twee procent, als ik het goed heb en prijs anderhalf procent. Als ik terugkijk naar dit jaar, dan was het toch eigenlijk wel redelijk vroeg bekend dat de inflatiecijfers vele malen hoger lagen. Dus dan is de eerste vraag van waarom is daar dan niet op geanticipeerd? Tweede vraag is als je naar de inhoud gaat kijken en je kijkt naar die ontwikkeling van jeugdzorg en die solidariteitsgedachte is losgelaten, ga ik toch stukje naar de inhoud, als je gewoon gaat kijken dan zie je dat de instroom van kinderen toch wel redelijk stabiel maar toch nogal hoog is. Maar ik haal nergens uit wat de uitstroom is. Dus op een gegeven ogenblik lijkt het een beetje op te stoppen en dan is beleidsinhoudelijk toch de vraag, en wat ook financiële consequenties heeft van wat gebeurt er nou op dat uitstromingsgebied dat die uitstroom versneld kan worden en hoe kan je nou aan de voorkant de deur iets dichter zetten? Ik heb vorige week ergens in de krant gelezen dat in tien jaar tijd van één op de zesentwintig kinderen naar één op de negen. Ja. Dan denk ik bij mezelf, of daar gaat iets faliekant mis in de wereld, of wij zijn met onze regels te streng. En als je dan nogmaals kijkt naar het financiële perspectief, dan zou dat wel een stuk opluchting kunnen geven in de financiële perspectief ook van een DGJ. Dus ja, dat zijn de eerste vragen die bij mij een beetje opdoemen. Je zou er nog wel veel meer kunnen stellen, maar dat is, denk ik, niet van toepassing voor nu.

De voorzitter: Nou, laten we deze vraag eerst beantwoorden. Wie mag ik het woord geven, want dit is een technische zitting. Mevrouw Marsman.

Mevrouw Marsman: Ik doe de eerste, want die is wat meer technisch en de heer Van der Linden doet de tweede. Het nadeel van een gemeenschappelijke regeling is dat de begroting moet worden goedgekeurd door de provincie en dat die in feite een jaar te vroeg wordt ingediend. Dat betekent dus dat we nu volop bezig zijn met de uitgangspuntennotitie van de begroting '25 hè, dus '24 en dus je inflatiepercentage stel je dus, in feite, het jaar voordat het lopende jaar is, vast. Het grappige is dat volgens mij juist nu het Rijk maatregelen heeft getroffen om voor de lopende begroting van '23 wel iets aan de percentages te doen en die worden nu ook verwerkt in de begroting voor '24. Dus je bent vaak afhankelijk van die Burap om eigenlijk nog even, nou ja, de laatste technische aanpassingen mee te nemen als er grote veranderingen zijn.

De heer Stam: Een aanvullende vraag, voorzitter. Ik kijk ook een beetje naar de eenduidigheid hoe we met onze GR omgaan, en als ik goed in herinnering heb dan heeft de GR Drechtsteden of de sociale dienst altijd later in het jaar nog een bijstel moment gehad. Dus de vraag is dan van, hoe kijk je daar dan naar, hè? Moet je dat dan niet voor elke GR doen? Terwijl ik me tegelijkertijd realiseer dat het een beetje mosterd na de maaltijd is, want in dit geval kost het altijd geld. Maar het is wel prettiger om te weten hoeveel je bij moet betalen voordat je gemeentelijke begroting wordt vastgesteld, want dan kan je enerzijds nog middelen vinden of anderzijds een bezuinigingsactie doen en nu ja, word je toch eigenlijk geconfronteerd lopende je eigen beleid. En de laatste vraag die ik nog wil toevoegen die ik net vergeten was, dat is ook wel een beetje een politieke vraag, moet je bij een GR nou weerstandsvermogen neerzetten of zijn wij als eigenaren gewoon de '...' positie van de gemeenschappelijke regeling?

Mevrouw Marsman: Die laatste vind ik inderdaad politiek, want het kan allebei. Dat is gewoon een keuze die je maakt. Er is regionaal een afspraak over hoe wij met indexatie en verbonden partijen omgaan en die verschilt dan een beetje, hè, want bij de SOJ heb je weer net een andere index die je gebruikt dan dat je bijvoorbeeld bij de sociale dienst gebruikt. We zijn in ieder geval bij de GR sociaal aan het kijken of we inderdaad met de Burap en de begroting het proces zo kunnen doen dat het nog tijdig is om in je eigen begroting mee te nemen. En dat zou dus, als dat goed functioneert, zou een reden kunnen zijn om ook met de Dienst Gezondheid en Jeugd te kijken of we in de tijd nog net iets scherper kunnen zijn met het proces.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden, u heeft ook een vraag.

De heer Van der Linden: Ja, dank. We zitten hier natuurlijk in een beeldvormende sessie, dus het gaat vooral over inhoud. Natuurlijk heeft alle inhoud ook politieke lading, dat snap ik ook. De vraag waar u eigenlijk mee begon, de constatering van ja, twintig jaar geleden was één op de zeventwintig kinderen, ongeveer, in jeugdhulp en nu is dat nou, één op de elf, twaalf misschien en in sommige plekken is het één op negen. Dat is een trend die we landelijk zien. We hebben natuurlijk acht jaar geleden de transitie gehad en je kan veronderstellen dat een deel van de vragen die we nu op ons bord krijgen, dat dat vragen zijn van gezinnen die vroeger buiten beeld bleven. Dus dan is

het goed dat je meer vragen ophaalt, want het is heel vervelend, vind je als maatschappij, als sommige vragen niet gezien worden. Tegelijkertijd vinden we met zijn allen wel dat van één op de zevenentwintig naar één op de negen, dat is wel een absurd hoge stijging. Dat heeft een aantal oorzaken. Een oorzaak is gelegen in het feit dat de wetgever een wet heeft opgesteld die in beginsel een open einde regeling bevat. Hè, dat weten we natuurlijk met elkaar. Er zijn gemeentes die hebben inmiddels moeten inboeten op openingstijden van de bibliotheek, het zwembad, het theater, omdat ze heel veel geld extra besteden aan jeugdzorg. Een oorzaak daarvan is ook dat in 2015 bij de transitie gezegd werd, oh, wat fijn, de gemeentes kunnen het veel handiger en dichterbij organiseren, dat is hartstikke mooi. Dan kan het dus ook goedkoper. Dus de budgetten gingen met minstens vijftien procent omlaag en omdat er ook nog provinciale regelingen waren, eigenlijk wel met dertig procent. Nou, dan kun je het als gemeente nog zo leuk doen allemaal met elkaar, maar dan weet je één ding zeker, je komt tekort. Dat is ook gebleken, van de 340 gemeentes komen, op zes of zeven na, alle gemeentes geldtekort. Dat is dus niet zo gek. Maar ik vind de vraag: moeten wij zo royaal, tussen haakjes, hè, want elke vraag die een beschikking krijgt, vind ik ... Ik ben blij dat we het zo georganiseerd hebben, maar we het wel heel ruim georganiseerd in dit land en wil je dat veranderen, dan zal je dat deels in de wet moeten doen. En natuurlijk hebben we ook, en daar hebben we de afgelopen jaren ook vaak over gepraat ... Ik ben nog niet klaar, hoor, met mijn beantwoording. Je kan ook meer aan de voorkant gaan doen hè, twee maanden geleden hebben we u een rib gestuurd over de praktijkondersteuning huisarts. Nou, dat is nou echt een voorbeeld, in plaats van dat je via de huisartsen een beschikking haalt, de huisartsen hebben weinig tijd en denken, met alle respect voor het vak, algaauw: oké, dat kan wel richting een zorgverlener. Een POH-er heeft veel meer tijd en dan er blijken ook andere oplossingen te zijn. Nou, daar hebben we drie ton op geïnvesteerd vanuit ons eigen budget, maar dat is makkelijk terugverdiend. Ik beperk het nu tot een financiële discussie, dat is niet terecht, want ook op inhoud is het veel beter. Het is helemaal niet fijn, hoor, om jarenlang afhankelijk te zijn van zorg als je ook op een andere manier geholpen kunt worden. Dus met dat soort oplossingen komen, werkt en daar zijn we steeds beter in geworden. Uw andere vraag was ook heel terecht. We zien inderdaad een soort stabilisatie van de instroom. Althans, kijkend naar instroom en uitstroom. Maar we zien wel dat een deel van de casussen zwaarder is dus meer uit huis, meer langdurige begeleiding. En we zien ook wel dat sommige beschikkingen, normaal geef je een beschikking af voor een jaar, dat die verlengd worden. Nou, we hebben steeds gezegd, in deze ruimte, wij hier aan tafel gaan niet op de stoel van de professional zitten. Als de professional zegt: dit moet het zijn, dan gaan we daarin mee, maar we gaan de professional ook helpen om wel het goede gesprek te voeren en dat gaan we zelf ook doen. U weet dat we jeugdteam, sociaal team, eigenlijk alle partijen die daarbij betrokken zijn, samen hebben gevoegd en dat we die lokaal aansturen vanaf één januari dit jaar. Het houdt ook in dat we met een aantal grotere partijen het gesprek voeren. Hè, wat interessant, bij jullie is het altijd zo dat je heel snel tot een oplossing komt of tot een resultaat komt waarvan je zegt: het is goed genoeg, hartstikke fijn. En bij een ander, bij een andere zorgverlening is dat misschien niet zo. Nou, dan heb je wel een gesprek te voeren en dat gaan we ook doen. Daarbij, laatste opmerking, worden we geholpen door het nieuwe inkoopkader wat we twee jaar geleden hebben vastgesteld, waarbij je veel duidelijker stuurt op, ja, wat je dan kwaliteit kan noemen en ook op

afspraken die je kan handhaven. Dus, de trend die we hebben gezien, de afgelopen jaren, van steeds stijgende kosten is vorig jaar duidelijk teruggeschoefd. Nog wel steeds meer kosten, maar wel minder stijging dan de jaren daarvoor. Voor een deel is dat echt te wijten aan de ingrepen die we hebben gedaan.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden, bedankt voor deze uitgebreide beantwoording. U heeft nog een aanvullende vraag?

De heer Stam: Nou ja, wel een reactie natuurlijk. Ik bedoel, ik snap heel goed dat het probleem natuurlijk best wel veel dieper zit en het is lastig om daar inhoudelijk hier verder op in te gaan, omdat het oordeelvormend is, maar je zoek wel ingangen binnen zo'n begroting waar je jaar in jaar uit als gemeente wordt geconfronteerd met bijdrage, bijdrage, bijdrage. Hoe kan je daarop sturen? Maar misschien zijn daar andere momenten voor dat we daar toch nog eens goed naar moeten kijken.

De heer Van der Linden: Nou, dit is natuurlijk de vraag waar het om gaat. Welke mogelijkheden zijn er en hoe stuur je daarop? Nou, dat lijkt me nou heel goed om oordeelsvormend een keer te bespreken of beeldvormend met de DGJ aan tafel met de SOJ-mensen aan tafel. Want dat is natuurlijk het gesprek wat je wil voeren. En dat heeft ook de afgelopen jaren aan de AB-tafel wel eens voor ongemak gevoerd, want je merkt natuurlijk wel dat elke gemeenteraad er net iets anders in zit. Ja, als je met zijn allen financieel solidair bent, dan moet je dezelfde afspraken maken. Dus hier werd steeds gezegd, doe nou niet zo raar, schroef die begroting omhoog, anders kom je tekort, terwijl andere gemeenten zeiden, doen nou niet zo raar, schroef die begroting omlaag, want we geven te veel geld uit. Ja, je moest het eens worden, dus dat gaf steeds die ongemakkelijke discussies en die hebben nu niet meer.

De heer Stam: Voorzitter. Ja, de laatste opmerking.

De voorzitter: De laatste opmerking, mijnheer Stam.

De heer Stam: Geld is altijd het gevolg van een oorzaak, dus wat dat betreft is het goed om met DGJ over de oorzaken te praten.

De heer Van der Linden: Johan Cruyff was de uitvinding van die uitspraak. Dat weet ik.

De voorzitter: Nou, fijn dat u in gesprek met elkaar ging, maar we hebben meneer Roggekamp, die heeft ook een verhelderende vraag.

De heer Roggekamp: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik vond het een heel helder verhaal totdat ik op een gegeven moment bij de Burap twee kwam en dan wordt er gezegd van de zienswijze indienen heeft nu eigenlijk geen zin meer en klinkt heel plausibel op dat moment, alleen dan zit ik ook te kijken van als raad is een van onze weinige middelen die we hebben, is die zienswijze. Is dit nou een incidenteel geval of zit hier een structureel probleem in eigenlijk ja, bijna de ondermijning van de democratie, kan je dan zeggen als je ver doorgaat, want het is juist een van de rechten van de raad. En als

dat zo is, wat zijn dan de mogelijkheden om toch ons, ja, de rechten, zeg maar, te geven?

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Marsman.

Mevrouw Marsman: Ik zal beginnen. Wettelijk moet een gemeenschappelijke regeling alleen een begroting en een jaarrekening indienen. Meerdere organisaties kiezen ervoor om Buraps te maken, één of twee, maar dat is dus geen wettelijke verplichting. Het tempo van de Buraps maakt dat die tweede Burap inderdaad altijd te laat is om nog tijdig voor de jaarrekening in feite een ... Nou ja, voor het eind van het jaar een besluit te nemen, tenzij we een zienswijze procedure van twee weken kunnen doen. Maar de wet schrijft het voor, dus de wet voorziet niet in het zo frequent vragen van zienswijzen. In het systeem met de twee Buraps die wij hebben, bent u dus inderdaad altijd te laat. Of, u bent niet te laat, maar u kunt er geen zienswijzen op indienen. Wat, denk ik, wel heel belangrijk is, los van de zienswijze, kunt u natuurlijk wel gewoon, zowel bij de Burap als bijvoorbeeld bij de jaarrekening, het gesprek aangaan en zeggen, wat zien we nou? Wat zijn de rode lijnen en wat gaat het AB doen om dat wel gewoon voor de volgende periode te effectueren en op te lossen?

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden, u heeft nog een aanvulling, zag ik.

De heer Van der Linden: Ja, nou, even een inhoudelijke aanvulling. In de eerste zienswijze, of de zienswijze op de eerste Burap, die we hebben verstuurd, doen we een aantal uitspraken waarbij je ziet dat de tweede Burap daar eigenlijk goed bij past. Het tekort is minder groot dan in de eerste Burap, bleek. Het aandeel Dordt is wel wat groter en het tekort dat we hadden begroot op het DGJ onderdeel, dus niet het jeugddeel, maar alle andere dienstverlening van de dienst, hè, van de Dienst Gezondheid en Jeugd, dat is door ombuigingen fors verlaagd. In plaats van negen ton is het nog maar ruim twee ton. Dus nog steeds ten koste van het potje, maar dat is natuurlijk wel wat beter te overzien, dus dat is gunstig. We hebben wel gevraagd aan de directie: kom nog met iets meer onderbouwing daarop. Ja, dus materieel bent u eigenlijk met die tweede Burap zitten we binnen de zienswijze die u heeft geuit, maar het blijft ongemakkelijk dat je, vanuit alle regels die de wet stelt, eigenlijk geen tweede zienswijze ronde kan maken, want het is nu een volgend jaar, dat kan niet meer.

De voorzitter: Is uw vraag daarmee beantwoord, mijnheer Roggekamp?

De heer Roggekamp: Voor een groot deel wel, alleen de vraag van: is het niet mogelijk om bijvoorbeeld te vragen die tweede Burap iets eerder te geven. Dan is die wel over een kortere periode, dat begrijp ik, maar dan kan je wel zien van nou, in de eerste Burap is wat gevraagd, ga die kant op. Dan kan je al zien van ja, het is gelukt, we gaan die kant op of nee, het gaat niet lukken. Dan heb je, denk ik, meer het gevoel, zeker als raad, van dat we in dat proces zitten.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Mag ik daar dingen op zeggen? Kijk, we hebben dus nu omdat we die financiële solidariteit hebben afgeschaft, ga je in feite van één discussie over een zienswijze, ga over één tekort of één overschot, ga je naar tien discussies. Er zullen nu verschillen ontstaan, lokaal, want de ene gemeente gaat streng zijn op zijn geld en de andere royaler. Nou, wij zitten altijd aan de royale kant want ze zeggen hoor eens, in plaats van iedere keer bij discussies over ophalen, doe het nou royaler. Dat gaat verschil opleveren in de toon van het gesprek. In de formele procedures blijf je wel zitten met die zienswijze termijnen en daar zit gewoon iets lastigs met de termijnen die nodig kunnen zijn, er zit iets lastigs in omdat je een AB vergadering hebt en dan moet je het stuk opsturen en dan moet het geagendeerd worden enzovoort, enzovoort. Er zit altijd een zomervakantie tussen, dus twee zienswijze rondes, dat gaan we nooit halen. Maar ik denk wel, en dat sluit ook aan bij wat in de laatste sheet stond over een regionale commissie, als je daar misschien meer gesprek mee zou kunnen voeren of als je zou kunnen afspreken dat we bijvoorbeeld in oktober op basis van halfzachte, maar wel indicatieve cijfers zou kunnen praten, waarbij je dus niet het formele rondje krijgt van zienswijzen, maar wel van hè, we zien dit gebeuren, het licht staat een beetje op oranje. Moeten we hier ergens ingrijpen of gaan we geld ter beschikking stellen? Dan zetten we u meer in positie. En dat kan nu dus ook beter.

De voorzitter: Bedankt voor deze toelichting. Meneer Boersma, u heeft ook een vraag.

De heer Boersma: Ja, ik heb nog even een vraag over dat financiële nadeel, zeg maar, hè. 0,9 miljoen. Mevrouw Smid geeft daar een uitleg dat dat eigenlijk vooral zit in dat woonplaatsbeginsel. Ik weet dat wij die hele discussie voerden om te stoppen met die financiële solidariteit, dat toen het beeld was dat het voor Dordt gunstig zou zijn, omdat wij in die tijd eigenlijk meer betaalden, naar verhouding, dan wat we afnamen. Het was een aanzienlijk bedrag. Nu hebben we het afgeschaft. Nu blijkt uiteindelijk dat we geen financieel voordeel hebben, hè. Ik zeg het even in mijn woorden, misschien zit het heel anders, dat hoop ik dan, maar geen financieel voordeel hebben, maar eigenlijk ook nog een financieel nadeel. Is dat dan vooral te verklaren uit dat woonplaatsbeginsel of zit daar ook, dat is me nog niet helemaal duidelijk, een forse stijging ook vanuit Dordtse jongeren in die zorg. Dus dat wij ook dus gewoon meer instroom hebben, dus dat het logisch is dat wij meer kosten hebben?

De voorzitter: Mevrouw Marsman.

Mevrouw Smid-Marsman: De beelden tot voor, zeg maar, totdat het woonplaatsbeginsel ging draaien was nog steeds dat wij inderdaad voordeel hadden van het afschaffen van de solidariteit. Dus er zitten twee dingen door elkaar. Dus in die zin was dat wel het beeld. We kunnen, ik kan dat gewoon technisch, volgens mij, kunnen we er wel een korte analyse op maken. Dus als u zegt: ik ben er eigenlijk wel in geïnteresseerd om even te kijken of we daar nog wat correctie op hè, of we wat meer gegevens, kunnen we u gewoon een korte technische toelichting geven op die ontwikkeling.

De voorzitter: Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Heel graag, want kijk, dat woonplaatsbeginsel kunnen we niet zo heel veel aan veranderen, zeg maar, hè, dat is gewoon landelijk vastgesteld ook uit de compensatieregeling dan. Maar als blijkt dat we ook te maken hebben toch met die verhoogde instroom, dan zullen we inderdaad ja, voor ons zal dat dan nog meer druk geven om dan met elkaar te praten over van, kunnen we die instroom nog beperken of moeten we accepteren dat we gewoon meer geld kwijt zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ook al zou dat zo zijn, dat je inderdaad nadeel ondervindt, dan vind ik het politiek nog wel juist dat je het toch lokaal maakt, want dan kun je wel het lokale gesprek voeren. Ik denk zelf dat, we hebben dus een beetje de pech van het woonplaatsbeginsel, maar als we de soliditeit die hadden afgeschaft, was het tekort waarschijnlijk nog groter geweest voor Dordt, want wij zijn de afgelopen jaren steeds aan de positieve kant geëindigd, wat dat betreft. Ja, relatief gezien.

De voorzitter: Oké, en de informatie die u heeft toegezegd, mevrouw Marsman, wanneer zouden wij dat kunnen krijgen of de raad kunnen krijgen?

Mevrouw Smid-Marsman: Nou, het lijkt me het handigste, en ik kijk heel even om het, want dan hebt u ook een moment om het dus bijvoorbeeld te koppelen aan de jaarrekening die uw kant opkomt, en we het snel kunnen regelen, krijgt u het snel, maar ...

Geluid ontbreekt

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik had een vraag wat betreft Dienst Gezondheid en Jeugd en SOJ, die zijn samengegaan en daar hoort dan nu dus ook Veilig Thuis bij en mijn vraag was hoe, wat ja, wat is daarin de rol van Veilig Thuis, omdat dan eigenlijk je een aanbieder en een afnemer bij elkaar zet. Omdat SOJ natuurlijk inkoopt en Veilig Thuis afneemt. Dus daar zijn we wel benieuwd naar en we zien heel veel ziekteverzuim, of althans, dat lezen we in de bestuursrapportage en we vroegen ons ook af wat daar dan effectief aan gedaan wordt om dat terug te dringen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ziekteverzuim, ja, dat heeft de aandacht van het management. Waarbij we wel zien dat de afgelopen jaren voor de dienst natuurlijk een enorm complexe tijd is geweest. Ik geloof dat, in maart 2020 waren er acht mensen bezig met wat je normaal onder infectie ziekte bestrijding verstaat. Een half jaar later waren het er 1100. Dus dat is gewoon een enorme opschaling geweest en een enorme afbouw weer met heel veel golven die weer kwamen en weer afgingen. Dus een groot deel van de organisatie heeft onder hoge druk moeten presteren. Dat vertaalt zich, denk ik, in het ziekteverzuim. Ik heb er verder geen gedetailleerde analyse van, maar dat heeft natuurlijk wel de aandacht van het management en van de directie om te zorgen dat de organisatie nu weer in, nou ja, relatief rustiger vaarwater kan komen. Het wel eens wat verwarrend, hè, als je het hebt over de Dienst Gezondheid en Jeugd, er gebeuren heel

veel dingen en we hebben een aantal gescheiden begrotingsprogramma's. We gaan dus niet, hè, bijvoorbeeld een tekort van binnen het jeugddeel, wat vooral het SOJ deel is, gaan we niet zeggen, oh, weet je wat? Dan plukken we even wat geld uit een ander potje. Nee, daar wordt apart over gerapporteerd, dus het hele DGJ deel is af afgescheiden met een Berlijnse muur, zeg maar, van het SOJ deel. Het heeft ook een andere financieringsstroom en een tekort op deze, het zou in theorie kunnen dat we in de DGJ vijf miljoen over zouden houden en dan zouden we dus het gesprek voeren over hoe gaan we dat geld teruggeven aan de eigenaren, want wij zijn eigenaren, terwijl we tegelijkertijd op SOJ misschien bijvoorbeeld, ik noem iets, tien miljoen tekort zouden komen en dan zouden we hetzelfde gesprek voeren met de eigenaren, met u dus over oei, we hebben geld nodig. We gaan dat nooit onderling over die muur transporteren, dat doen we nooit, want dat recht heeft u. Veilig Thuis is niet hetzelfde als een zorgverlener en er zijn natuurlijk altijd wel gezinnen waar zowel zorg verleend wordt vanuit een beschikking waar Veilig Thuis niks mee te maken heeft, als dat er een veiligheidsissue is waar Veilig Thuis bij betrokken is, maar in principe is daar geen connectie. Wat we wel hebben is wat we tot nu toe noemen veilig opgroeien is teamwork. Daar heeft u, denk ik, in de introductie vorig jaar wel iets over gehoord. Waarbij we zien dat een aantal onderdelen, als er nog geen hele zware zorgmeldingen zijn of geen een zwaar traject, dat je dan lokale teams eerder kan betrekken. Dat is wel aan de hand en dat is geen, daar zijn geen zorgpartijen bij betrokken die we indiceren, die indiceren, maar dat dat zijn de sociale wijkteams. Als ik het goed zeg.

De voorzitter: Heeft u een aanvullende vraag, mevrouw Schnabel?

Mevrouw Schnabel: Ja, dank u wel. Want heeft u het dan over de MDH teams of?

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dat zijn andere teams weer.

Mevrouw Schnabel: Ah, oké, want ... Ah ja, excuus.

Mevrouw Smid-Marsman: Dus even voor het beland, Veilig Thuis wordt niet gefinancierd vanuit de SOJ, dus de Veilig Thuis zijn gewoon, is een onderdeel van de Dienst Gezondheid en Jeugd die gewoon rechtstreeks vanuit de begroting gefinancierd wordt, dus door de beleidskaders en de begroting die wordt vastgesteld. Het is niet zo dat de SOJ opdrachten geeft aan Veilig Thuis of dat soort zaken. Dus dat.

De voorzitter: Nou, bedankt. Mijnheer Stam, u heeft ook nog een vraag.

De heer Stam: Ja, een heel andere vraag, maar toch hetzelfde. Jarenlang is er een werkgroep geweest, volgens mij ook bestuurlijk, maar ik vraag ook even of u mij op weg wil helpen, van grip op verbonden partijen. En als ik ook weer naar deze begroting kijk, dan vraag ik me af welke aanbevelingen zijn er nou uit die werkgroep gekomen die hierop van toepassing zijn en welke verbeteringen zijn er dan geweest?

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja, die werkgroep was er en dat is volgens mij twee of drie jaar geleden afgerond met een rapportage die ook hier besproken is. Maar dat, ik graaf nu in een geheugen dat natuurlijk ook gaten vertoont, dus ik ... Dat moeten we even opsnorren. Maar die rapportage heeft u gehad, heeft de raad gehad, de toenmalige raad en die is ook, volgens mij, besproken in een commissie destijds. Ja, maar goed, kunnen we nog eens naar kijken. Zeker als u nadenkt over hoe u de komende jaren hierbij betrokken wil zijn.

De voorzitter: Oké, mooi. Mijnheer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel, voorzitter. Ik had twee vragen. Ik zou ze graag apart willen stellen, omdat ze compleet niks met elkaar te maken hebben. De eerste is. Ik hoorde mevrouw Marsman al iets zeggen over de GR sociaal die op een ... Waarbij de terugkoppeling wellicht op een andere manier zou gaan plaatsvinden. Is dat, mits dat succesvol is, ook mogelijk om voor DGNJ mee te nemen?

De voorzitter: Dat is de eerste vraag. Mevrouw Marsman.

Mevrouw Smid-Marsman: Ja, volgens mij zat dat ook in zienswijze en was dat ook een van de dingen waar u met de Dienst Gezondheid en Jeugd over in gesprek wou, van hoe kunnen wij nou zorgen dat wij eerder in het proces betrokken worden en dus een van de oplossingen is dus precies wat de heer Van der Linden zei van als we het formeel maken, een Burap, is het heel ingewikkeld hè, want dan moet het naar een ambtelijk advies, dan moet het naar DB, dan moet het naar het Ab en dan moet het naar het college en dan gaat het naar u. Terwijl als we gewoon zeggen van, geef een presentatie over wat op dit moment, nou ja, de hoofdlijnen zijn, dan kan dat wel. Dus dat lijkt mij zeer verstandig om dat wat werkt ook dan bij de Dienst Gezondheid en Jeugd van toepassing te verklaren.

De voorzitter: Mijnheer van Ballegooijen, uw tweede vraag.

De heer Van Ballegooijen: Ja, dank u wel, voorzitter. De tweede vraag, ja, ik hoor eigenlijk een heel aantal mensen hier aan tafel ook spreken over zorgen om ... Ja, financiële zorgen eigenlijk, tekorten, oplopende budgetten, maar wat de heer Stam al ook al zei: eigenlijk is die begroting is natuurlijk een financiële consequentie van de kaders die we stellen. Daarnaast hoorden we ook al wel, en dat is ook, denk ik, niet onterecht, wat zorgen om uitvoering gezien de personeelstekorten, ziekteverzuim et cetera. En eigenlijk hebben we natuurlijk, eerder vandaag is er een sessie geweest over doelgroepenvervoer, waar we heel specifiek zijn gaan kijken naar de kaderstellende kant, waarbij we gezegd hebben van, wat zijn precies keuzes die gemaakt zouden kunnen worden om de verschillende uitdagingen die er zijn te helpen, zodat we uiteindelijk, wat we, denk ik, allemaal belangrijk vinden, de groep die de zorgt hardst nodig heeft, die het meest essentieel daarvoor is, dat we die in ieder geval kunnen blijven helpen. Dus mijn vraag is, is het mogelijk om ook voor dit onderdeel zo'n zelfde soort voorbereidende sessie uit te voeren?

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Nou, we hebben, het is natuurlijk de vraag waar het u als raadslid over moet gaan: welke kaders geef ik mee zodat we de goede uitvoering krijgen? We hebben vorig jaar, begin vorig jaar, eigenlijk net voor de verkiezingen, de verordening jeugd vastgesteld, zoals die nu maatgevend is voor de zorg die we willen verlenen. Onderdeel daarvan was een discussie of was eigenlijk het onderwerp wat nooit helemaal afgerond is, hoor, maar wat wel iets meer verduidelijking heeft gekregen in de nadere regels onder andere, over normaliseren. Hè, wat mag je verwachten van de overheid als er iets niet goed gaat of wat moet je zeggen van hé, dat is vervelend, maar ja, dit is hoe het leven soms loopt hè. De een heeft dit en de ander heeft dat. Dat is natuurlijk een discussie die altijd ingewikkeld is, waarbij iedereen ook wel zegt: ja, mensen die het echt heel zwaar hebben, hebben natuurlijk sowieso hulp nodig, maar er zijn ook dingen waar je wat meer keuzevrijheid in hebt. Nou, dat heeft zijn beslag gekregen. Een andere is dat we een beleidsplan jeugd hebben vastgesteld in 2018 en we zijn nu bezig hè, want dat beleidsplan is nu wel door zijn termijn heen, zeg maar, we zijn nu weer bezig, en die startnotitie heeft u volgens mij of al vastgesteld? Of die komt nog op de agenda, ja, de startnotitie. We willen een integrale verordening maken, hè, waarin alle sociaal domein wetgeving in één verordening wordt geworpen gestopt. De verordeningen zijn de saaie, maar wel heel belangrijke kant van beleidsdoelen die je hebt, want daar hoort ook nieuw beleid bij, en daar gaan we het komende half jaar, komende jaar over praten. Dus wat dat betreft zitten we op het goede moment, denk ik. Waarbij het wel zo is, en dat is geen waarschuwing, maar wel een constatering dat het dat de Jeugdwet wat dat betreft ietsje anders in elkaar zit dan sommige andere wetten. De Jeugdwet is in beginsel zo geformuleerd dat er geen of, ja, dat er uitgegaan wordt van de kracht van het gezin en van wat zo'n gezin nodig heeft, waarbij twee identieke gezinnen dus op heel verschillende manieren kunnen worden geholpen. Dat is een kracht, maar ook een beetje open einde soms.

De voorzitter: Bedankt. Ik zag een handje van mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank je wel. Twee vragen, de eerste is denk ik heel simpel te beantwoorden, maar hebben we er als Dordt ook last van dat andere gemeentes de onderbouwing niet op orde hebben en misschien volgend jaar weer niet? Heeft dat gevolgen voor ons als Dordt? En de andere vraag, het kwam een paar keer aan de orde met wat mevrouw Smid zei: we moeten een opvatting krijgen over het instellen van een adviescommissie. Waar, wanneer, hier, hoe?

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden of mevrouw Smid.

De heer Van der Linden: Kijk, alles wat we tot nu toe bespreken, hebben we regionaal georganiseerd, hè. Ik bedoel, de zorginkoop hebben we regionaal georganiseerd. Dat daar heel veel geld in besteed wordt, dat hebben we regionaal georganiseerd, daar zit regionale expertise op. Wat we teruggehaald hebben naar onze lokale raden is de beleidsverantwoordelijkheid en de financiële verantwoordelijkheid. We lopen in principe niets extra tekort of hebben extra baat bij gemeentes die het net iets anders doen. Ik veronderstel wel dat, Dordt is natuurlijk een grote stad met veel grote stadsproblematiek, maar ook met best veel capaciteit om zelf plannen te ontwikkelen, meer dan sommige andere kleine gemeentes dat hebben. Tegelijkertijd merken we ook

wel dat sommige heel goede ideeën die eerst getest zijn in een kleinere gemeente, bijvoorbeeld die POH-er, dat wij dat heel goed kunnen overnemen. Dus dan werken we wel heel graag samen op de inhoud. Daar krijgt u binnenkort nog een rib, over het programma zorg voor jeugd. Maar het is niet perse zo dat, hè, stel dat één gemeente loopt te rotzooien of te klooiën, dat we daar nu extra last van hebben, nee. En dat zou in de vorige situatie, waarin we nog wel financieel solidair waren, wellicht iets meer het geval hebben kunnen zijn. Het is ook wel zo, in de kleinere gemeenten, we helpen heel veel kinderen, heel veel jeugdigen, heel veel gezinnen met jeugdigen. Als je een kleine gemeente bent en je hebt de toevalstreffer dat je een paar heel dure kinderen hebt, ja, daar kun je weinig aan veranderen en dure kinderen hebben natuurlijk complexe zorg. Dat is de menselijke kant van het verhaal en de financiële kant is soms vijf ton per jaar. Dordt merkt dat niet zo gauw, maar dat vinden zelfs wij heel goed zichtbaar op de begroting, maar een kleine gemeente zal dat nog, zal dat natuurlijk veel eerder merken.

De voorzitter: Zijn hiermee uw vragen beantwoord?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Een van de vragen.

Mevrouw Smid-Marsman: En de andere nog niet. Naar ik begrijp wordt er op dit moment vanuit een aantal gemeenten, ambten en met griffies en met de verbonden partijen gekeken naar een voorstel. Dus we hadden ook even overleg. Ik zal even kijken of men in ieder geval een indicatie kan geven van op wat voor termijn u een voorstel kunt verwachten.

De voorzitter: Mooi. Ik kijk nog even verder. Zijn er andere collega's die een vraag hebben? Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik had nog een vraag over de MDH teams, want in de bestuursrapportage wordt het een pilot genoemd, maar het is eigenlijk toch al twee jaar bezig. Nu is mijn vraag, er zijn vijf casussen opgepakt. Is dat niet wat weinig over de loop van de jaren of hoe ziet dat er eigenlijk inhoudelijk uit? En is het ook mogelijk om daar een evaluatie, zeg maar, van te verwachten. Dus hoe de samenwerking met de ketenpartners eruit ziet en hoe het financieel in elkaar zit?

De voorzitter: De heer Van der Linden, mevrouw Smid.

Mevrouw Smid-Marsman: Volgens mij, als het goed is, u krijgt binnenkort een rib met daarbij het werkprogramma voor de jeugd, dat is het programma wat de tien gemeenten samen hebben vastgesteld voor de dingen die niet in het AB zit, maar die we wel gemeenschappelijk doen. En een van de sporen in dat werkprogramma is het toekomstscenario kind en gezinsbescherming. Dat is dus wat vroeger '...' heette. Daar is dit, volgens mij, een van de onderdelen van. Dus mijn voorstel zou zijn dat u even dat werkprogramma afwacht en als u dan nog aanvullende vragen heeft, dan kunnen wij die u gewoon leveren.

De voorzitter: U heeft een aanvullende vraag.

Mevrouw Schnabel: En wanneer is dat werkprogramma te verwachten?

De heer Van der Linden: Volgens mij is dat vorige week in het college geweest, dus ik denk dat het deze of volgende week bij u op de tafel ligt of misschien al heeft gelegen, dat spoor ben niet helemaal wijs. Maar in ieder geval, het komt er heel snel aan.

De voorzitter: Mooi. Beste collega's, omwille ook van de tijd, zijn er nog vragen aan de heer Van der Linden of mevrouw Smid dan om dit onderwerp? Nee. Nou, in ieder geval bedankt voor uw inbreng. Dit was een beeldvormende technische sessie rondom de zienswijze begrotingswijziging van de Dienst Gezondheid en Jeugd. De portefeuillehouder heeft een aantal voorstellen gedaan, met name ook om eens een keertje kennis te maken met Dienst Gezondheid en Jeugd en SOJ. Dat is natuurlijk aan u om daar gebruik van te maken. En het vervolg hierop. Is er een vervolg of zou u nog verder een proces met elkaar van gedachten willen wisselen? Mevrouw Schnabel?

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Nou, wij zouden graag voor willen stellen om de tweede Burap, omdat we hem nu niet echt inhoudelijk besproken hebben, om daar een oordeelsvormende sessie over te houden, zodat we daar nog verder over in gesprek kunnen gaan.

De voorzitter: Ik zie een reactie van meneer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ik snap de behoefte om te praten over de stand van zaken, tekorten, dingen die goed gaan, enzovoort. Alleen de Burap is eigenlijk niks meer dan een dood stuk, want u kunt er iets van vinden, maar het AB gaat er niks meer niks meer mee doen. Ik denk dat de jaarrekening, die heel binnenkort komt, daar eerder aanleiding voor is. En dan zou u de informatie die u uit de Burap heeft, daarbij kunnen betrekken, op de inhoud. De Burap zelf vergt geen oordeel meer van uw raad waar collega Merx in het AB of ik in het DB iets mee moet, want het jaar is afgerond.

De voorzitter: Is dat helder?

De heer Van der Linden: Technisch kan natuurlijk wel.

De voorzitter: Is dat helder, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Of, nou ja, want er is natuurlijk een eerste zienswijze geweest en daar zijn ideeën over opgehaald, maar bij deze tweede zienswijze zijn geen, is er, zeg maar, geen oordeelsvormende sessie, dus vandaar de vraag eigenlijk. Dus in die zin nog niet helemaal helder waarom ...

De voorzitter: Ja. Nog een keertje.

De heer Van der Linden: In de trage cyclus die we hebben, vanuit de GR samenwerking, heeft de eerste Burap een belangrijke rol, want we zagen he, er komt het tekort aan. Beste raden, wat vindt u daarvan? Dan stuurt u als raad hè, op onze voorzet een zienswijze en daar hebben wij in het AB ons toe verhouden en gezegd oké, alle zienswijze horend, nemen we dit besluit. Tegelijkertijd hebben we ook weer een nieuwe

Burap die voor een deel iets positiever is dan die eerste Burap. Alleen, nog een zienswijze kan dus niet, want het jaar is voorbij, hè. Dus dat is wettelijk niet mogelijk. Dus daarmee is die Burap heeft geen betekenis meer voor de beleidsvorming. Dus wat u er ook van vindt, of je hem heel goed vindt of helemaal niet goed vindt, politiek betekent het niks meer, want we gaan er nu niet meer mee terug naar de algemene bestuurstafel. Natuurlijk kunt u hier wel een oordeel over uitspreken, maar dat betekent dan, tussen haakjes, niks. Is het zo duidelijker?

Mevrouw Schnabel: Dus dan zouden we in een technische sessie wel nog vragen kunnen stellen? En eventueel met Dienst Gezondheid en Jeugd?

De voorzitter: Juist, inderdaad. En ik hoor ook de portefeuillehouder aangeven dat op het moment dat de jaarrekening komt, dat is dan om en nabij in april, dat we het dan alsnog, zeg maar, als beeldvormende sessie met elkaar kunnen bespreken. Ik zie ook nog een opmerking van mijnheer Stam die die gaat maken.

De heer Stam: Ja, ik zit te twijfelen. Jaarrekening is natuurlijk ook zo, die komt ook zo laat en vastgesteld dat is terugkijken, kan je niks mee en dan heb je kaders voor een begroting 2026 of zo, maar ik denk dat het veel belangrijker is dat we met DGJ om tafel gaan om te kijken welke kaders we hanteren, waar wij zelf als gemeenteraad invloed hebben om die aan te passen en zo te kijken welke verandering je eventueel zou kunnen toepassen.

De voorzitter: Bedankt voor deze aanvulling. Dat was ook het aanbod van de heer Van der Linden. Als ik zo kijk naar de commissie dan, nou ja, kunnen we die uitnodiging ook omarmen. Gaat mevrouw Smid nog organiseren en ik zie mevrouw Van Vugt nog met ...

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, ook een stukje onwetendheid nog, maar in hoeverre heeft dat zin, want dat gaat in tien gemeentes gebeuren. Misschien.

Mevrouw Smid-Marsman: Nou ja, kijk, wat, denk ik, wel aardig is, zeker nu aan het begin van deze collegeperiode, is juist die tweede Burap gebruiken om, he, dus bijvoorbeeld net de vraag over Veilig Thuis en SOJ en oerhoudt zich dat dan en dat soort dingen en je zou het werkprogramma er dus naast kunnen leggen, dat zijn de dingen die we met de gemeente zelf doen. Ook bedoeld om inderdaad te sturen. En dan zou je daar gewoon wel echt een wat dieper gesprek over kunnen hebben van, nou ja, waar zitten ... Want je kan aan de hand van de tweede Burap, en ondertussen wordt natuurlijk ook aan de begroting gewerkt, kunnen zij wel vertellen: wat zien wij voor risico's, beren, kansen? Wij kunnen als gemeente zeggen, wat willen we met jeugdhulp naar voren, wat willen we met de andere dingen proberen om dat te doen? Dus daar kan je op zichzelf, denk ik, wel echt een goed gesprek over houden, zodat je gesteld bent, voor de discussie over de jaarrekeningen de begroting en dat soort zaken.

De voorzitter: Nou. Als ik zo rondkijk, zijn er geen andere opmerkingen. Nou, dan wil ik u in ieder geval bedanken voor uw inbreng en de toezeggingen die zijn gedaan. Het is allemaal netjes door mijn collega links van me genoteerd. Ik wens u nog allen een fijne avond en tot een volgende keer. Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 7 februari 2023.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff